

MILLIY TIKLANISH

19 (391)

2016 йил 18 май, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz Тахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси сафидаги ёшларнинг 44 нафари маҳаллий Кенгаш депутатларидир

Бугун юртимизда жаҳон андозаларига тўла мос келадиган қарийб 400 болалар мусиқа ва санъат мактаби фаолият юритмоқда

Халқ депутатлари Қўшқўпир туман Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи аъзолари жорий йил 1-чорақда 12 депутатлик сўровини амалга оширди

Муносабат

Тилимиз таракқиётини юксалтирувчи билим маскани

Давлатимиз раҳбари Ислоҳ Каримовнинг яқинда матбуотда эълон қилинган "Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети ташкил этиш тўғрисида"ги Фармони мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ва маданий-маърифий ҳаётида улкан тарихий воқеа бўлди. Қадимий ва бой тарихга эга бўлган, мустақиллик туфайли кадр-қиммати тикланган, ҳозирда кечаятган глобализм даврида замонавий таракқиётнинг барча соҳалари талабларига жавоб берадиган имкониятларга эга бўлган она тилимиз равнақини янги босқичга кўтаришга қаратилган мазкур ҳужжат малакали кадрлар тайёрлаш сифатини оширишда беқиёс аҳамият касб этади.

Фармонда таъкидланганидек, она тили ва адабиёт халқнинг миллий руҳи ва ўзлигининг, маданий-маърифий олами, миллий ғоясининг асоси ҳисобланади. Шу нуқтаи назардан қараганимизда, миллий мустақиллик миллий ғоямизнинг ўзагини ташкил этар экан, 1989 йили Президентимиз ташаббуси билан ўзбек тилига давлат тили мақоми берилиши истиқлол томон илк қадам бўлганини, тил давлат, жамият ва халқ ҳаётида қандай муҳим аҳамиятга эга эканлигини кўрсатади. 1991 йил 31 августда қўлга киритилган мустақиллиқни Юртбошимиз "XX асрда халқимиз томонидан амалга оширилган буюк маънавий жасорат намунаси" деб атар экан, бу маънавий жасоратнинг узвий қисми сифатида она тилимиз майдонга чиқади.

> 3-бет.

ЎзМТДП ёшлари

Фаол, ташаббускор ва изланувчан йигит-қизлар

ҳисобига партия сафини кенгайтириш "Ёшлар қаноти" форумининг бош мақсадига айланди

Ватанимиз келажаги, халқимизнинг эртанги куни, мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятида муносиб обрў-этиборга эга бўлиши навқирон авлоднинг таълим-тарбияси, қандай инсон бўлиб ҳаётга кириб боришига бевосита боғлиқ. Шу боис давлатимиз раҳбари ҳар бир чиқишида ёшларга мурожаат қиларкан, уларни янада кўпроқ ўқиб-ўрганишга, ҳар томонлама баркамол, фидойи ва ватанпарвар бўлишга, янги-янги марраларни эгаллашга, уларни "Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун мен нима қилдим?" деган эзгу ғоя ва эътиқод билан яшашга ундайди. Президентимиз 9 май — Хотира ва кадрлар куни муносабати билан оммавий ахборот воситалари вакиллари

билан бўлиб ўтган суҳбатда ҳам навқирон авлод вакилларига ўзининг меҳри ва ишончини билдирди.

"Мен ёш авлодимизга, менинг болаларимга қарата бўш келманлар, эртанги кун бизники, марра бизники, деб бежиз, асоссиз айтмайман. Бунинг чуқур маъно-мазмуни шундаки, вақт, йиллар ўтиши билан бизнинг сафимизни ким тўлдирмоқда? Аввало, замонавий билим ва касб-хунарларга эга бўлган, янгича, мустақил фикрлайдиган, мамлакатимизнинг эртанги куни учун масъулиятни ўз зиммасига олишга, ўзини намоёйиш этишга қодир бўлган навқирон ўғил-қизларимиз. Кўзлари ёниб турган бундай ёшларимизни яна қаерда — қайси давлат, қайси юртда топиш мумкин".

> 2-бет.

Танлов

Президент асарлари билимдони

ЎзМТДП шу мавзуда ташкил этган эсселар танлови янги номларни, иқтидорли йигит-қизларни кашф этди

Мамлакатимизда Президентимиз Ислоҳ Каримов раҳнамолигида мустақиллигимизнинг маънавий асосларини мустаҳкамлаш жараёнида соғлом ва мустақил фикрли, юксак маънавиятли авлодни тарбиялаш, ёшлар онгу шуурига Ватанга муҳаббат, миллий истиқлол ғоясига садоқат, ибратли анъаналаримизга ҳурмат руҳини синдиришга алоҳида эътибор қаратилаётган.

Ёшларнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, истеъдодини юзага чиқариш учун зарур шароитлар яратилмоқда.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ташкил этаётган қатор тадбирлар, учрашув, давра суҳбати, форум ва кўрик-танловлар ҳам ёшларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, уларнинг ижодий салоҳиятлари, изланишларини қўллаб-қувватлашда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

> 3-бет.

Депутат минбари

Ватанимиз мустақиллик йилларида улкан таракқиётга эришди. Тарихан қисқа давр — мустақиллиқнинг ўтган йигирма беш йили жамиятимизнинг барча жабҳасида ривожланиш, халқимиз турмуш фаровонлигини ошириш, халқаро ҳамжамиятда давлатимиз нуфузини юксалтириш, энг муҳими, тинчлик, осойишталик барқарор бўлган эркин фуқаролик жамиятини қуриш даври бўлди. Эришилаётган муваффақиятлар Президентимиз Ислоҳ Каримов томонидан ишлаб чиқилган ислохотларнинг "Ўзбек модели"ни ҳаётга татбиқ этишнинг амалдаги натижасидир. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси асосида ҳам кенг қўлланган ислохотлар амалга оширилмоқда.

Мамлакатимизда яратилган қулай сармоя муҳити

иқтисодий таракқиётнинг муҳим омили

Давлатимиз раҳбарининг мамлакатимизни 2015 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2016 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида эришилаётган натижалар, қўлга киритилаётган ютуқлар алоҳида эътироф этилди.

> 2-бет.

Ташаббус натижа берди

Озиқ-овқат хавфсизлиги — фаровонлик омили

ЎзМТДП гуруҳининг халқ депутатлари Қизилтепа туман Кенгаши сессиясига киритган ташаббус-масаласи аҳолини сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга қаратилди

Мустақиллиқнинг илк йиллариданоқ мамлакатимизда давлатимиз раҳбари раҳнамолигида қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш ҳамда таркибий ўзгартиришга қаратилган улкан ислохотлар самарасида озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати ва хавфсизлиги таъминланмоқда. Бунда, айниқса, фермер хўжалиқларини қўллаб-қувватлаш, улар учун зарур моддий-техник ресурсларни ўз вақтида етказиб бериш ва етиштирилган маҳсулотлар хариддорчилигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётган.

Хусусан, қишлоқ ҳудудларида саноатни ривожлантириш, замонавий кичик корхоналар барпо этиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш имконияти кенгайди. Пировардида аҳолини асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлиқ таъминлашга эришилди. Серқуёш юртимизда етиштирилган мева-сабзавот, полиз маҳсулотлари мазаси ва фойдали элементларга бойлиги билан хорижликларда ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда.

> 4-бет.

Ушбу сонда:

Маҳаллий Кенгаш депутатлари

фаолияти самарадорлигини ошириш — давр талаби

> 4-бет.

"Уэмбли"нинг

янги қиёфаси

ёхуд усти ёпиладиган стадион

> 7-бет.

Бойсун — тарих ва анъаналар мужассам маскан

> 8-бет.

"Milliy tiklanish" gazetasi
www.milliytiklanish.uz
сайтида ҳам ўқинг!

"Milliy tiklanish" gazetasiга обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

Фаол, ташаббускор ва изланувчан йигит-қизлар

ҳисобиға партия сафини кенгайтириш “Ёшлар қаноти” форумининг бош мақсадига айланди

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Юртбошимизнинг бу фикрларидан юртимиз ёшлари чексиз гурур-ифтихор туйгани шубҳасиз. Чунки ҳеч қайси давлатда ёшларга, элнинг эртасига бу даражада жиддий уътибдор қарилмайди, бу қадар юксак ишонч билдирилмайди.

Дарҳақиқат Президентимиз раҳнамолигида навқирон авлод вакилларини ҳар томонлама етук инсонлар этиб тарбиялашга алоҳида эътибор қаратиб келинаётир. Юртимиз ёшларининг билим олиши, касб-хунар эгаллаши учун барча имконият мұҳайё. Мамлакатимизда бунёд этилган замонавий таълим муассасалари ва спорт иншоотлари ёшлар қамолотиға хизмат қилмоқда. Бунға жавобан юртимиз ёшлари ўзларига билдирилган ишончини оқлаб, нуфузли халқаро фан олимпиадалари ва спорт мусобақаларида муваффақиятли иштирок этишяпти. Улар ўзларининг ҳеч қимдан кам эмаслигини иқтидори ва саҳоияти орқали яққол намоён этаётир.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ҳам ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг интеллектуал салоҳиятини оширишни устувор вазифаси деб билади. ЎзМТДП сайлов-олди Платформасида камол топиб келаётган авлодни китобга муҳаббат ва ҳурмат-эҳтиром руҳида тарбиялаш, ёшларнинг маънавий жиҳатдан юксалишига хизмат қиладиган маънавий-маърифий марказларни ташкил этиш ва фаолиятини ривожлантириш, нафақат миллий, балки жаҳон мусиқа санъатини чуқур ўрганиш, ютуқларини ўзлаштириш, ёш хонанда ва созандаларимизнинг халқро нуфузли танлов ҳамда фестивалларда иштирок этишига қўмаклашиш каби мақсад-вазифалар белгиланган.

ЎзМТДП «Ёшлар қаноти» Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг 25 йиллигига бағишлаб «Ўзбекистон ёшлари: биз ҳеч қимдан кам эмасмиз ва кам бўлмаймиз» шиори остида ўтказган республика ёшлар форумида ҳам долзарб масалалар муҳокама қилинди. Мамлакатимизда ёшларга қаратилаётган эътибор ва ғамхўрлик самарасида йигит-қизларимизнинг эришаётган ютуқлари эътироф этилди. ЎзМТДПнинг навқирон аъло вакиллари фаоллигини оширишга қаратилган лойиҳалари натижаси муҳокама этилди.

— Замонавий билим ва касб-хунарларни пухта ўзлаштирган кенг ва мустақил фикрлайдиган юксак интеллектуал авлодни тарбиялаш Президентимиз раҳнаомлигида амалга оширилаётган давлат сиёсатининг устувор йўналишидир, — деди ёшлар форумида ЎзМТДП Марказий кенгаши раиси Сарвар Отамуратов. — Ўзбекистон Республикасининг “Ёшларга оид давлат сиёсатининг асослари тўғриси-

да"ги, "Талим тўғрисида"ги қонунлар, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ҳаёт-га изчиллик билан татбиқ этилиши туфай-ли талим сифати ва самарадорлиги ошди, мактаблар замонавий ўқув-услубий воситалар, ахборот технологиялари билан таъминланди. Билим даргоҳлари-нинг ўқув ва моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, ўқув жараёнига илгор пе-дагогик ва ахборот технологияларини жорий этишга доир кенг қўламини ишлар мунтазам давом эттирилмоқда. Бу бора-даги кенг қамровли ислохотлар партия мақсад-вазифаларига ҳам бора жиҳатдан уйғун ва ҳамоҳангдир. ЎзМТДП ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бора-сида ўз олдига қўйган мақсад-вазифалар рўёби учун қатъият билан ҳаракат қилади. Жумладан, ёш оилаларга имтиёзли фо-зиларда узоқ муддатли ипотека кредит-лари ахратishi, учун улар уй-жой қурили-ши давлат дастурининг баҳарлишини бундан кейин ҳам тизимли равишда да-вом эттиришга қўмаклашиши, ёшларни

уйлантираётган айрим ижтимоий масалаларни ҳал этишда фаоллик кўрсатиш уларнинг қизиқишидан келиб чиқиб янги лойиҳаларни ҳаёtgа татбиқ этиш, коллеж битирувчиларига имтиёзли кредитлар ажратиш борасида тижорат банклари билан ҳамкорлиқни янада мустаҳкамлаш бу борадаги фаолиятимизнинг асосини ташкил этади.

Ёшларнинг ҳаётда ўз йўлини топиши бевосита уларнинг маънавий баркамоллигига боғлиқ. Агар ёшларимиз ота-боболари кимлиги, қандай буюк олим ва алломаларнинг авлодлари эканини чуқур ҳис этса, уларга ҳеч қандай мафкуравий таҳдидлар таъсир этмайди. Шу боис ёшлар онг-шувдига миллий истислоҳ

гоясига садоқат, Ватан тақдирига дахлдорлик, элу юртингиз эртаси учун курашиш гоясини сингирдиш муҳим аҳамият касб этади. ЎзМТДПнинг ёшлар маънавиятини юксалтириш, уларнинг ҳеч қимдан кам эмаслиги ва кам бўлмаслигини тарғиб этишга йўналтирилган қатор лойиҳалари навқирон авлод вакилларини изла-нишга, ўз устиди ишлашга, янги марра-ларни эгаллашга ундамоқда.

— Юртимиз ёшлари эришаётган ютуқлар ҳар биримизга фахр ва ифтихор бағишшламоқда, — деди ҲМТДП Марказий кенгаши раиси ўринбосари Жалолиддин Сафоев. — Айниқса, халқроқ фан олимпиадалари ва илмий конференцияларда муваффақиятли иштирок этаётган ёшлар халқимизнинг юксак интеллектуал салоҳияти, Абу Райҳон Беруний, Ибн Сино, Мусо ал-Хоразмий каби бобокалонларимизнинг муносиб издошлари етишиб чиқаётганидан далолат беради. Партиянинг “Аждодларга муносиб авлодмиз” деб номланган лойиҳаси илм-фан, тиббиёт, техника-технологияларда илмий изланиш олиб бораётган ана шундай ёшларни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантиришга қаратилган. Лойиҳа доирасида илмий тадқиқот билан шуғулланаётган ўнлаб ёшлар кашф этилди ва партия сафига биришди. Шунингдек, “Юртимиз ифтихорлари — ёшлар даврасида” лойиҳаси ҳам навқирон авлод вакилларининг маънавий юксалишида муҳим оимл бўлаётди. Лойиҳа доирасида ижтимоий-сиёсий, маданий-маърифий соҳалар ва илм-фанда қатор муваффақиятларга эришаётган юрдошларимиз билан учрашув ва давра суҳбатлари ташкил этилаётир. Мазкур тадбирлар ёшларни изланишга, илмий тадқиқотлар олиб боришга, аждодларимизга муносиб авлод бўлиб воғга етишга ундамоқда.

— Ёшлар баркамол инсонлар бўлиб вояга етиши учун, энг аввало, миллий ўзligи-мизни англаши, қадрият, аниана ва уdf-одатларимизни ҳурмат қилиши, “оммавий маданият”, мафкуравий тахдидларнинг салбий таъсирига тушиб қолмасligи лозим. — деди Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳузуридаги Ахборот хавфсизлигини таъминлаш маркази бўлим бошлиғи Лазиз Бўронов. — Бунинг учун уларда маънавий имунитет, Интернетдан фойдаланиш маданиятини шакллантириш, ижтимоий тармоқлардан тўғри мақсадда ва самарали фойдаланиши, ёшларни турли ёт оқим ва ахборот хуружларидан ҳимоя қилишга қаратилган тадбирлар аудиторияси ва таъсирчанлигини ошириш, бу борада жамоат ва давлат ташкилотлари билан ижтимоий шериклик талаб этилади. Зотан, эртამиз эгалари — ёшларимизни эл-юрт хизматиға камарбаста, давр билан ҳамқадам инсонлар бўлиб вояга етишға қўмаклашиш барчамизнинг вазифамиздир.

— Партиянинг навброн авлод вакиллари иқтидорини рўёбга чиқариш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган катор лойиҳалари ёшларнинг

УзМТДПга бўлган ишончини янада оширмоқда, — деди партия Марказий кенгаши Ижроа қўмитаси девоани ёшлар масалалари бўлими бош мутахассиси Ҳамдам Ниёзов. — Жумладан, «Юрт тинчилиги, Ватан тараққиёти, халқ фаровонлиги йўлида бирлашайлик» шiori остидаги ёшлар форуми, «Юртим тарихини ўрганамам» шiori остидаги «Тарихдан садо берувчи обод гўшалар» акцияси ёшларда эзгу мақсад йўлида бирлашиш, бир тану бир жон бўлиб, бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилиш қўнимасини шакллантирмоқда. «Ўзбекистондаги иқтисодий-ижтимоий ва сийёсий жараёнлар — ёшлар нигоҳида» қалб лоийҳахал эса навқирон авлод вақилларининг ҳуқуқий сийёсий билимла

рини оширишга хизмат қиляпти. Натижада, парти-
ясиз сафи иқтидорли
ёшлар ҳисобига кенгайиб
бораётир. Бугун ЎзМТДП
сафига 100 мингдан ортиқ
йигит-қиз бирлашган.
Уларнинг 60 нафари Зул-
фия номидаги Давлат му-
кофоти, 12 нафари эса
Президент стипендияси
соҳиб. 650 дан зиёд
ёшлар мамлакат, Осиё ва
жаҳон биринчиликлари
ғолиблари бўлса, 44 ёш
маҳаллий Кенгашларга
сайланган депутатдир.

Ёшларнинг оила ва жамиятда нуносиб ўрин эгаллашга, сиёсий-хукукий билимлари, янада ошириш, жамиятда олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар жараёнида фаол иштирок эттишга қаратилган тадбирларни нафақат УЭМТДП фаоллари, балки партия сафига ҳали қўшилмаган ёшлар ҳам юқори баҳоламакда. "Ёшлар қаноти" мамлакат миқёсида, вилоят, туман (шаҳар) даражасида турли мавзуларда ўқув-семинар, давра суҳбати, форум ва фестивал, маънавий-маърифий тадбирлар ҳамда учрашувлар ташкил этмоқда. Тадбирларда ахборот глобаллашуви даврида ёшларнинг хукукий-маънавий салоҳиятини юксалтириш, уларни менталитетимизга ёт турли оқимлар таъсиридан асраш, мафкуралар имунитетини мустаҳкамлаш борасидаги тарғибот-ташвиқот ишларини янада кучайтириш, уларнинг Интернетдан тўғри мақсадда фойдаланиши ва бўш вақтини фойдали машғулотлар билан ўтказишга эришиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Тадбир якунида муҳокама этилган масалалар юзасидан фикр-мулоҳазалар тингланди, "Ёшлар қаноти" фаолиятидаги устувор вазифалар белгилаб олинди.

Куннинг иккинчи ярмида “Ёшлар қано-ти” етакчилари ва фаоллари пойтахти-миздаги бунёдкорлик ишлари, диққатга сазовор жойларни томоша қилдилар.

Раъно Худойкулова,
ЎзМТДП Сурхондарё вилоят кенга-
ши "Ёшлар қаноти"
етакчиси:

— Буғунги глобаллашув шароитида ёшларни, айниқса, миллий аёниана ва қадриятларимиз руҳида тарбиялаш муҳим аҳамилига эга. Тарихимиз, ота-боболаримиз илмий-адабий меросига ҳурмат уйғотиш, муқаддас қадамжоларимиз ҳақидаги билимларини янада ошириш — ватанпарвар, эл-юртга садоқатли ёшларни тарбиялашнинг муҳим шарти. Форумда партия "Ёшлар қаноти"нинг бу борадаги ўрни ҳақида ҳам кенг фикр юритилди. Таъкидланганидек, жойларда ананавий тарзда ўтказиб келинаётган "Тарих — улуг мураббий" лойиҳасини янада тақомиллаштириш ва мазмунан бойитиш, юртимиз қадамжоларига саёҳат ва экскурсиялар ташкил этиш ҳамда навқирон авлод вакиллари онг-суурида шонли ўтмишимизга нисбатан ҳурмат руҳини сингдиришга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Шунингдек, қўлпал ёшлар қалбидан жой олаётган "Биз ёшлар: "оммавий маданият" ва мафқуравий таҳдидларга қаршимиз!" лойиҳаси доирасида "Оммавий маданият" — миллий маънавиятимизга таҳдид" ва "Глобаллашув жараёнида "оммавий маданият"нинг ёшлар онгига салбий таъсири" мавзусидаги тадбирлар воситасида ғарб маданиятига кўрқунча эргашилишнинг аянчли оқибатлари, миллий қадрият, аёниана ва урф-одатларимизнинг умуминсоний жиҳатлари ҳақида янада теран тасаввур уйғотиш бўйича тақлиф ва тавсиялар билдирилди.

Ҳасан САЛОМОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

Депутат минбари

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Иқтисодидётни ислоҳ қилиш бўйича ўтган давр мобайнида қабул қилинган юзлаб қонун ҳужжатлари иқтисодиётимизни янада либераллаштириш ва модернизация қилишда ка- фолат ва мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлаётир. "Чет эл инве- стициялари тўғрисида"ги, "Чет эллик инвесторлар ҳуқуқла-

мураккаб бир шароитда қайси хориқлик сармоядор ўзининг маблағини мамлакатимиз иқтисодиётига йўналтирган бўларди?" Дарҳақиқат, мамлакатимиз иқтисодиётининг барқарор суръатда ривожланиши, қулай ишбилармонлик ва сармоя муҳити яратилганлиги, иқтисодий соҳанинг ҳуқуқий асослари мустақамлиги хориқий инвесторлар эътибори ва

хида таъкидлади: “Хусусан, бизнес-муҳитни яхшилаш соҳасида қончиликнинг такомиллаштирилиши борасида олиб борилаётган ишларни тилга олмай илож йўқ. Маърузада иқтисодий ривожланишдаги муваффақият тартибларинг содалаштирилиши, давлат органларининг хусусий секторга ҳаддан ташқари кўп аралашувининг олди-

Мамлакатимизда яратилган қулай сармоя муҳити

Иқтисодий таракқиётнинг муҳим омили

рининг кафолатлари ва улар-
ни ҳимоя қилиш чоралари
тўғрисида"ги қонунлар, Пре-
зидентимизнинг "Кичик биз-
нес ва хусусий тadbиркорлик
ни янада ривожлантириш учун
қулай ишбилармонлик муҳи-
тини шакллантиришга доир
қўшимча чора-таdbирлар
тўғрисида"ги, "Тўғридан-
тўғри хорижий инвестициялар
жалб этилишини рағбатлан-
тиришга оид қўшимча чора-
таdbирлар тўғрисида"ги фар-
монлари ва бошқа шу каби
қатор ҳуқуқий ҳужжатлар мам-
лакатимиз иқтисодиёти ри-
вожига, қулай инвести-
ция муҳитини шакллантириш,
маҳаллий ишлаб чиқарувчилар
учун янада кенг шaroит яра-
тиш, жамиятимиздаги барқа-
рорлик ҳамда фаровонлики
мустаҳкамлашга хизмат қи-
лмоқда. Мамлакатимизда хо-

моқда. Мамлакатимизда хорижий инвестицияларни ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий механизмлари жорий этилган, уларга эркин фаолият юритишлари учун имтиёз ва преференциялар берилган, бир сўз билан айтганда, инвестициявий муҳитни янада яхшилашга алоҳида эътибор қаратилаётгани, айниқса, саноат ва ишлаб чиқариш тармоқлари ривожига муҳим ўрин тутмоқда. Бунинг натижасида мамлакатимизга жалб қилинган сармоялар 9,5 фоизга ўсди, уларнинг асосий қисми ишлаб чиқариш соҳасига йўналтирилди. Бу, ўз навбатида, жаҳон бозорига чиқаётган Ўзбекистон саноатининг муваффақиятли ривожланишида муҳим омил бўлмоқда. Мамлакат иқтисодиётига хорижий сармояларни жалб қилишга алоҳида эътибор қаратилаётга

ни нафақат республика экспорт салоҳияти мустақамаланишига, балки аҳоли фаровонлиги ва ҳаёт даражасининг янада юксалишига хизмат қилаётир.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон иқтисодиётининг жадал ва барқарор ривожга мамлакатимиз танлаган тараққиёт моделининг ҳаётий ва самарали эканини исботлади. Бу натижалар иқтисодий ўсish суръати, макроиқтисодий барқарорлик, иқтисодиётни таркиби янгилаш ва диверсификация қилиш, изчил жалб қилинаётган хорижий сармоя миқдорига ҳам аққол намоён бўлмоқда. Президентимиз маърузасида жорий йилда ҳам инвестиция сиёсати изчил давом эттирилиши, иқтисодиётимизни ривожлантиришга 17,3 миллиард доллар қйматидаги инвестициялар йўналтирилиши, уларнинг 4 миллиарддан ортигини хорижий сармоя ташкил қилиши таъкидланди. Давлатимиз раҳбари бу кўрсаткич 2015 йилга нисбатан 20,8 фоиз кўп эканлигини қайд этиб, ушбу ҳолатни чет мамлакатларнинг Ўзбекистон иқтисодиётига катта ишончи сифатида баҳолади: **“Агар шундай мустаҳкам ишонч бўлмаса, халқро майдонда кескин ўзгаришлар кучайган, дунё иқтисодиётида, жaxon бозоридa мавхумлик тобора ортиб бораётган ҳозирги**

ишончини қозонмоқда. Буни хорижлик мутахассис ва экспертларнинг муносабатидан ҳам билиш мумкин: “Бугун дунёда рўй бераётган нотинчликлар жаҳон иқтисодидегилар, халқаро бизнесга ҳам жиддий путур етказмоқда, — дейди Жанубий Кореянинг “Dali Trade” компанияси президенти Ли Санг Кё. — Ишбилармонлар тинчлик-осойишталик кафолатланган, қулай бизнес муҳити яратилган мамлакатлар билан ҳамкорликка интилади. Ўзбекистон ана шундай ишончли мамлакат. Бу ерда муваффақиятли бизнес юритиш учун барча омиллар бор. Биз ҳам Ўзбекистоннинг истикболли бозорига мустаҳкам ўрин эгаллаш ниятида-

Мустақиллик йилларида кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш борасида ҳам тизимли ишлар амалга оширилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг тижорат банклари билан ўзаро ҳамкорлик механизмини янада такомиллаштириш ва соддалаштириш, тадбиркорлик субъектларига хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, уларга ажратилаётган кредитлар ҳажмини кўпайтириш чоралари кўрилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ташқи иқтисодий фаолиятда кенг иштирок этиши учун қулай шарт-шароитлар яратилди, экспорт шартномаларини рўйхатдан ўтказиш жараёни, умуман, божхона маъмуриятчилиги соддалаштирилди.

Бугун мамлакатимиздаги моҳитдан лаёқатли аҳолининг 60 фоиздан кўпроги кичик бизнес ва тadbиркорлик билан шуғулланмоқда. Соҳанинг ялпи ички маҳсулотдаги ўрни ва улуши ҳам йил сайин ортиб бормоқда. Tadbиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш борасида олиб борилаётган ишлар халқро майдонда ҳам эътироф этилмоқда. Жумладан, 2015 йилнинг октябр бйида Жаҳон банкининг "Бизнес юритиш" рейтингини таъжирлариға кўра мамлакатимиз фақат бир йилнинг ўзид

36 поғонага кўтарилиб, 87-ўринни эгаллади. “Кичик бизнес субъектларига кредит бериш” деб номланадиган кўрсаткич бўйича Ўзбекистон ўртаги уч йилда 154-ўриндан 42-ўринга кўтарилди ва ўтган йилнинг ўзида рейтингини 63 позицияга яхшилади.

Мамалякатиш зеришаётган ана шундай улкан натижалар, давлатимиз раҳбарининг ҳукумат йиғилишидаги маърузасида келтирилган факт ва рақамлар, белгиланган устувор вазила ва мақсадлар хорижлик эксперт ва мутахассислар томонидан ҳам қизгин эътироф этилмоқда. Жумладан, “Lotte group” компанияси раиси (Корея Республикаси) Шинг Донг Бин мамлакатимизда ишбилармон муҳитни ривожлантириш борасидagi исиётинан амалга оширилаётганлигини ало-

ни олиш, ахборот технологиялари, инновациялар ва таълимнинг ривожланиши, шунингдек, кичик бизнеснинг кўллаб-қувватланишига боғлиқлиги таъкидланган. Аминманки, бу чора-тадбирлар хорижий сармоядорларни янада рағбатлантириши ва мамлакат иқтисодиётининг янада ривожланишига тўртки бўлади²⁹.

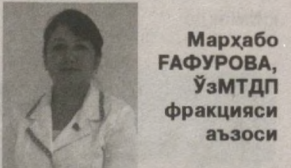
Мамлакатимизда миллий иқтисодиётнинг барқарор ривожланишини ахборот-коммуникация технологияларисиз тасавур қилиб бўлмади. Бу соҳани хозирги кун талаби даражасида ривожлантириш Ўзбекистон иқтисодиётида амалга оширилаётган таркибий ўзгаришлар ҳамда ислохотларнинг бош йўналишларидан ҳисобланади. Чунки бу йўналиш, нафақат республикани ахборотлашган жамиятга айлантириш учун ҳизмат қилади, балки у мамлакат иқтисодиётини ривожланган давлатлар даражасига кўтариш учун, Президентимиз таъбири билан айтганда, ўзига осиломотив вазифасини бажаради. Ахборот-коммуникация технологиялари ёрдамида савдо ва хизмат кўрсатиш турларининг кенг жорий этилиши ҳам қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантиради, ҳам бизнесни ривожлантиришда муҳим омили бўлади. Янги таҳрирдаги "Электронторжонат тўғрисида"ги қонун мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг молиявий барқарорлиги, инвестицион фаоллиги ошиши, ишлаб чиқараётган маҳсулотлари ва кўрсатаётган хизматларининг жаҳон бозорида янада рақобатбардор ҳамда сифатли бўлишига хизмат қилади.

Жаҳон ҳизмати эътифдор этганидек, Ўзбекистон кейинги йилларда тadbиркорлик фаолияти учун миsbилармонлик муҳитини яхшилаш соҳасида энг яхши натижаларга эришган дунёдаги унта давлат қаторидан жой олди. Демак, юртимизнинг бу борада эришган муваффақияти ва ютуқлари ҳам халқаро иқтисодий ташкилотларнинг рейтингларида юқори даражада баҳоланмоқда.

Кучли миллий иқтисодиётни шакллантиришга кўмаклашишни мақсад қилган Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси, унинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси мазкур йўналишдаги ислохотлар изчиллигини таъминлашда фаол иштирок этади, парламентнинг қонун ижодкорлиги ва назорат функцияларидан самарали фойдаланиб, партия саройидаги Платформасида белгиланган иқтисодий соҳадаги устувор вазифаларни амалга оширишга ҳаракат қилади.

**Мархабо
ФАЙЗУРОВА,
ЎзМТДП
фракцияси
аъзоси**

Муносабат

«Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Ўзбек тилининг тарихий тараққиёт йўлига назар ташлар эканмиз, у халқимизнинг бой ва бетакрор шонли ўтмиши билан биргаликда ривож топганлиги ҳамда жуда мураккаб йўлни босиб ўтганлигига гувоҳ бўламиз. Бу тил дунёга фаннинг турли соҳалари бўйича буюк алломалар, сўз санъаткорларини бериб, минтақа халқларини илм-маърифат билан ошно қилган даврларни ҳам, шунингдек, истилоқларнинг тилимиз тараққиётига тўғаноқ бўлиб, уни маиший турмуш тилига айлантиришга уринишларини ҳам бошидан кечирган. Сўз юритилаётган ҳужжатда қайд этилганидек, босқинчи ва истилоқчи кучлар эл-юртимизни ўзига қарам қилишда, аввало, халқимизни ўз тили, тарихи, маданияти ва миллий ғуруридан жудо этишга уринганлиги аён ҳақиқатдир. Аммо, миллатимизнинг энгилмас маънавий кучи ва унинг Амир Темур, Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Абдулла Авлоний, Абдулла Қодирий сингари ва бошқа кўплаб буюк ва беназир фарзандларининг ватанпарварлик жасорати туфайли тилимиз доимо ижтимоий ва маънавий ҳаётимизнинг ажралмас қисми ва қадрияти бўлиб келди.

Мустақиллик йилларида ўзбек тилини асраб-авайлаш, уни бойитиш ва нуфузини ошириш йўлида улкан ишлар амалга оширилди. Айниқса, ўзбек тили мақоми Конституциямизда мустаҳкамланиб, 1995 йили «Давлат тили ҳақида»ги Қонуннинг янги таҳрири қабул қилинганлиги унинг янги шароитдаги ўрни ва ролини, шу билан бирга ҳуқуқий асосини янада мустаҳкамлади. Мустақил тузум даврида ижтимоий ҳаётнинг энг муҳим соҳаларидан сикиб чиқарилган ўзбек тили, бугунги кунда нафақат миллий маконда, балки жаҳоннинг нуфузли минбарларидан ҳам баралла янграмоқда. Бугун ана тилимиз сиёсат, замонавий илм-фан, ахборот ва коммуникация технологиялари, спорт

Тилимиз тараққиётини юксалтирувчи билим маскани

соҳаларида ҳам кенг қўлланилмоқда.

Мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида бугунги замон олдимизга қўйётган долзарб вазифалар, муаммо ва масалалар ечимига қаратилган ва барча тармоқлар тараққиётини янги босқичга олиб чиқадиган дастурлар, Фармон ва қарорлар қабул қилинмоқда. Мазкур Фармон ҳам ана шундай изчил сиёсатнинг маҳсули эканлиги соҳа бўйича белгиланган ғоятда муҳим вазифалар қўламада яққол кўриниб турибди. Бунда **«биринчи навбатда, фундаментал фанлар, замонавий ахборот ва коммуникация технологиялари, саноат, банк-молия тизими, юриспруденция, дипломатия, ҳарбий иш ва шу каби ўта муҳим тармоқларда ўзбек тили ўзининг ҳақиқий ўрнини эгаллашига эришиш, шу мақсадда замонавий дарсликлар, этимологик ва қиёсий лугатлар яратиш, зарур атама ва иборалар, тушунча ва категорияларни ишлаб чиқиш олдимизда муҳим вазифа бўлиб»** турганлиги алоҳида қайд этилган.

Мустақил тараққиёт йилларида Ватанимизда таълим-тарбия ва кадрлар тайёрлашга жуда катта эътибор қаратилмоқда. Ушбу тарихий ҳужжатда ҳам таълим-тарбия тизимининг барча бўғинларида ўзбек тили ва адабиёти фанини ўқитиш ҳамда ушбу соҳа бўйича юқори малакали кадрлар тайёрлашнинг сифатини тубдан ошириш вазифаси қўйилган. Чунки, замонавий билимларни эгаллаган, мустақил фикрлайдиган ва маънавий баркамол ёшларимиз мамлакатимизнинг ҳал қилувчи кучига айланмоқда. Ёш йигит-қизларни Ватанга муҳаббат, эл-юртга садо

қат руҳида тарбиялашда миллий тил ва адабиётнинг ўрни бекиёс. Истиқлол ёшларимизга мустақил давлат ва халқ сифатида тенглар ичида тенг бўлиш, жаҳоннинг энг тараққий этган давлатлари илғор тажрибасини ўрганиш ва энг муҳими, улкан марра ва ёрқин мақсадлар билан яшаш имконини ярати берди. Фармонда ана тилимизнинг халқаро миқёсдаги ўрни ва нуфузи, унинг бошқа тиллар билан алоқаларини тадқиқ қилишга қаратилган илмий фаолиятга кенг йўл очиб берилган. Бундан ташқари, Ўзбек тили ва адабиёти университети зиммасига илм-фаннинг турли соҳаларига оид адабиёт ва асарларни ўзбек тилидан инглиз ва бошқа хорижий тилларга, шунингдек, дунё халқлари тилларидан она тилимизга сифатли ва маҳорат билан таржима қиладиган таржимонлар тайёрлаш вазифаси ҳам юкланган, бу, айниқса, ёшларимизнинг интеллектуал салоҳиятини ошириш учун бекиёс аҳамият касб этади.

Фармонда **«Айни вақтда бу соҳада мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича ҳали кўп ишларни амалга оширимиз даркор. Энг аввало, она тилимизнинг қўлланниш доирасини кенгайтириш, унинг тарихий илдишларини чуқур ўрганиш ва илмий асосда ҳар томонлама ривожлантириш бугунги кунда ўта долзарб масалага айланмоқда»** деб алоҳида таъкидланиши ўз дастурий мақсадларида ўзбек тили ва адабиётини асраб-авайлаш ва ривожлантириш, жамиятда тил маданиятини ошириш, адабий тил қондаларига риоя қилишга кўмаклашишдек вазифаларни зиммасига олган Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси маз

кур соҳада ўз фаолиятини янада кучайтириш лозимлигини кўрсатади.

Партия ўзининг дастурий мақсад ва вазифаларидан келиб чиқиб, жамиятда тил маданиятини ошириш, оммавий муомалада ўзбек адабий тили меъёр ва қондалари бузилишининг олдини олиш, «Давлат тили тўғрисида»ги Қонуннинг ижросини ўрганиш юзасидан бир қатор тадбирларни ўтказиб келмоқда. Жумладан, аънавий тарзда амалга оширилаётган «Тил — миллатнинг энг улук қадрияти» лойиҳаси доирасида таъсирчан, кенг қамровли тадбирлар ўтказишга ҳаракат қилинмоқда.

Айниқса, «Давлат тили тўғрисида»ги Қонуннинг ижроси айрим жойларда ҳали талаб даражасида эмаслиги барча даражадаги партия ташкилотлари ва депутатларимиз ўз фаолиятларини кучайтириб, мазкур соҳага алоҳида эътибор қаратишларини тақозо этмоқда. Хусусан, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги партиямиз гуруҳлари томонидан оммавий жамоат жойлари, оммавий ахборот воситаларида ўзбек адабий тилининг меъёр ва қондаларига амал қилиш ҳолати ўрганилганда, бу борда эришилган натижалар билан бир қаторда, ишга солинмаган имкониятлар, йўл қўйилаётган камчиликлар ҳам мавжудлиги кўзга ташланди. Айни шу масала халқ депутатлари Тошкент вилояти, халқ депутатлари Пахтакор, Қизилтепа, Чиноз, Сайхунбод, Хатирчи, Ховос, Оқ олтин, Учқудук ва бошқа бир қатор туманлар Кенгаши сессияларида партиямиз гуруҳлари томонидан ташаббус сифатида олиб чиқилди ҳамда тегишли қарорлар қабул қилинишига эришилди.

Жамоат жойларида ва оммавий ахборот воситаларида ўзбек адабий тилининг меъёр ва қондаларига риоя қилиш муҳим ижтимоий-маънавий аҳамият касб этади. Ушбу масала партия гуруҳи томонидан ўрганилганда ноширлик фаолияти, лавҳалар, эълонлар, нархномалар ва бошқа кўргазмалар ахборот матнлари, корхоналарда ишлаб чиқариладиган маҳсулотларнинг ёрлиқлари, йўриқномалари, географик объектларнинг номларини тўғри ёзиш ва қўллаш борасида хато ва камчиликлар мавжудлиги маълум бўлди. Сессиялар қарорларида шу ва бошқа соҳаларда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар белгиланди. Тил борасидаги бундай ишларни барча партия ташкилотлари ва депутатлик бирлашмалари изчил давом эттириб, туман, шаҳар ва вилоятлар миқёсида умумлаштирган ҳолда Олий Мажлис Қонунчилик палатасида парламент эшитуви даражасига олиб чиқиш режалаштирилмоқда. Бунда партиямиз учун Президентимизнинг мазкур Фармони ва яқинда қабул қилинган «Парламент назорати тўғрисида»ги Қонун асос бўлиб хизмат қилади. ЎЗМТДПнинг парламент куйи палатасидаги фракцияси ушбу Фармонда қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан белгиланган вазифаларни амалга оширишда ҳам алоҳида ташаббус кўрсатади.

Ўзликни англаш, миллий онг ва тафаккурни ривожлантириш ҳамда буюк аждодларимиздан қолган бебаҳо маданий-маънавий бойликларни янги авлодга етказишда тил асосий восита эканлигини ҳисобга олсак — тилимизни асраб-авайлаш, бойитиш ва унинг бузилиши

нинг олдини олиш учун ҳар биримиз доимий иш олиб боришимиз зарурлигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Тил — миллат, халқ руҳининг кўзгуси экан, тилимизни эъзозлаш, қадрлаш, энг аввало, халқимиз тарихини, маданият ва маънавиятини, бугунги ва келажакни асрашни англатади. Мутафаккир шоиримиз Алишер Навоийнинг «Тилга эътиборсиз — элга эътиборсиз» деган ҳикмати замирида ҳеч қачон эскирмайдиган ҳаётий ҳақиқат муржабам.

Бугун юртимиз ёшларининг севимли китобига айланган, барча ўқув даргоҳларида ўқиб-ўрганилаётган ва халқаро миқёсда кенг эътироф этилган «Юксак маънавий — энгилмас куч» асарида **«Ўзликни англаш, миллий онг ва тафаккурнинг ифодаси, авлодлар ўртасидаги руҳий-маънавий боғлиқлик тил орқали намойн бўлади. Жамики эзгу фазилатлар инсон қалбига, аввало, она алласи, она тилининг бетакрор жозибаси билан сингади. Она тили — бу миллатнинг руҳидир»** деган пурмаъно фикр мазкур тарихий ҳужжатни амалга оширишда ҳар бир юртдошимиз учун дастуриламал бўлади, албатта.

Шу кунларда Президентимизнинг мазкур Фармони билан мамлакатимиз жамоатчилиги зўр мамнуният билан қарши олганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Чунки, ушбу ҳуқуқий ҳужжат ва унда белгиланган вазифалар нафақат ўзбек тили тараққиёти, балки халқимизнинг маданий, маърифий ҳамда маънавий ривожини учун янада кенг ва катта имкониятлар эшигини очмоқда. Бу тарихий ҳужжат соҳанинг илмий-назарий асосларини ва замонавий таълим технологияларини пухта ўзлаштирган юксак малакали илмий ва педагог кадрлар тайёрлашни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришга хизмат қилиши билан ҳам бебаҳо аҳамиятга эга.

Жалолиддин САФОВЕВ,
ЎЗМТДП Марказий кенгаши
раиси ўринбосари

Танлов

«Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Партия Марказий кенгаши «Аёллар қаноти» ҳамда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳамкорлигида ўтказилган «Президент асарлари билимдони» мавзусидаги эсселар танловининг якуний босқичи ҳам ўнлаб янги номларни, иқтидорли йигит-қизларни кашф этди.

Тадбирда ЎЗМТДП Марказий кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, партия «Аёллар қаноти» ва «Ёшлар қаноти» фаоллари, танловнинг ҳудудий босқичлари болиблари, олий-ўқув юртлари профессор-ўқитувчилари ҳамда талаба-ёшлар иштирок этди.

— Ёшларни ҳар томонлама соғлом қалбга вояга етказиш, уларни китобга муҳаббат руҳида тарбиялаш ЎЗМТДПнинг устувор вазифаларидан, — деди партия Марказий кенгаши раиси Сарвар Отамуратов. — Шу боис, барча даражадаги партия ташкилотлари навқирон авлод вакиллари билан савиясини оширишга қаратилган қатор лойиҳа ва кўрик-танловлар ташкил этилди.

«Президент асарлари билимдони» эсселар танлови ҳам ана шундай тадбирлардан бири. Бу йилги кўрик-танлов ҳам юқори савияда ташкил этилди. Энг асосийси, ушбу эсселар танловига ёшларнинг қизиқиши йилдан-йилга ортиб бораётди. Танловда иштирок этиш асносида ёшлар мустақилликка эришиш йўлидаги курашлар, уни ҳар томонлама мустаҳкамлаш ва мамлакатимизни ривожлантиришга қаратилган ислохотлар тарихи ва аҳамиятини тушуниб етмоқда. Ўз мустақил фикрига, фуқаролик позициясига эга бўлиб улғаймоқда. Бу йил-

ги танловнинг ҳудудий босқичида 1300 дан ортиқ китобсевар йигит-қиз ижодий ишлари билан иштирок этди. Танловга келган ижодий ишларда давлатимиз раҳбари асарларида илгари сурилган ғоялар кенг таҳлил қилинган. Иштирокчилар Президентимизнинг «Юксак маънавият — энгилмас куч», «Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида», «Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажак йўлида хизмат қилиш — энг олий саодатдир» каби китобларидан олган таассуротлари ҳақида эсселар ёзган. Айниқса, «Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажак йўлида хизмат қилиш —

Дарҳақиқат, Президентимизнинг юқоридаги асари кенг дунё жамоатчилиги, тарихчи, сиёсатчи, айниқса, ёшларнинг эътибори ва эътирофига сазовор бўлди. Чунки бу асарда мамлакатимизда амалга

«Президент асарлари билимдони» танловининг бу йилги ҳудудий босқичида 1300 дан ортиқ китобсевар йигит-қиз ижодий ишлари билан иштирок этди. Улар Президентимизнинг «Юксак маънавият — энгилмас куч», «Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида», «Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажак йўлида хизмат қилиш — энг олий саодатдир» каби китобларидан олган таассуротлари ҳақида эсселар ёзган

мазмун-моҳияти батафсил ёритилган. Ижтимоий-иқтисодий, маънавий тараққиётимизга ғов бўлиб турган тўсиқларга қарши қатъий кураш олиб бориш зарурлиги таъкидланган. Иштирокчилар ўз ижо-

ва мафкуравий таъсиридан асраш йўналишида ўта қимматли манбадир.

Таъкидлаш керак, давлатимиз раҳбарининг мазкур асарида билдирилган ҳаётбахш фикрлар ЎЗМТДП ташкил этаётган тадбирлар бош мавзусига айланган. Зотан, улардан қўзланган асосий мақсад навқирон авлод ўртасида маънавий-ахлоқий тарбияга доир ишларни замон руҳига ҳамоҳанг тарзда йўлга қўйиш, «оммавий маданият» нисбати остидаги таҳдидларнинг олдини олиш, ёшларда мустаҳкам мафкуравий иммунитетни қарор топтиришга кўмаклашишдан иборат. «Биз ёшлар: «оммавий маданият» ва мафкуравий таҳдидларга қаршимиз!» лойиҳаси доирасида «Оммавий маданият» — миллий маънавиятимизга таҳдид» ва «Глобализм жараёнида «оммавий маданият»нинг ёшлар онгига салбий таъсири» мавзусидаги тадбирлар партиянинг ана шундай мақсад-вазифалари рўёбига хизмат қилаётди. Шунингдек, «Тарихдан садо берувчи обод гўшалар», «Тарих — улук мураббий» лойиҳалари ҳам ёшларнинг миллий ўзликни англаш, тарихимизни чуқур ўрганиш, миллий қадрият ва аънаваларга ҳурмат руҳида улғайишида муҳим аҳамият касб этади.

Тадбир якунида эсселар танлови ғолибларига партиянинг эсдалик совғалари ва дипломлар топширилди.

Феруза ТЕМИРОВА,
Ўзбекистон Миллий университети тарих факультети талабаси, танлов ғолиби:

— Мамлакатимизда ёшларнинг таълим олиш, касб-ҳунар эгаллаши учун кенг имкониятлар яратиб

энг олий саодатдир» тўпламининг бош ғояси бўлган «Кеча ким эдигу бугун ким бўлди?», «Эртага ким бўлишимиз, қандай янги марраларни эгаллашимиз керак?» деган саволларга жавоб излаш эсселарнинг бош мавзусига айланган. Ижодий ишлардаги янгича ёндашулар, фикрларнинг хилма-хиллиги иштирокчиларнинг юксак салоҳиятга эга эканидан далолат беради.

бати билан оммавий ахборот воситалари ходимларига берган интерв்யусида билдирган энг муҳим, концептуал аҳамиятга эга ғоя, фикр-мулоҳазалар ўрин олган. Уларда мамлакатимизда демократик давлат, эркин ва фаровон ҳаёт куриш, инсон ҳуқуқ ва эркинлигини таъминлаш, юксак маънавиятга авлодни камолга етказиш борасида олиб борилаётган ислохотларнинг

дий ишларида Юртбошимиз асарлари, нутқ ва маърузалари ёшлар учун бугунги куннинг долзарб масалалари тўб моҳиятини англашда муҳим манба, катта ҳаёт мактаби эканини баён этган.

— Президентимизнинг «Юксак маънавият — энгилмас куч» асари ёшлар маънавиятини шакллантириш, уларни мафкуравий таҳдидлардан ҳимоя қилишда муҳим аҳамият касб этади, — деди танлов иштирокчиси Холида Жўраева. — Шу боис, ўз ижодий ишимда ана шу асар мазмун-моҳиятини очиб беришга ҳаракат қилдим. Асарда маънавиятнинг инсон камолотидаги аҳамияти ҳақида айтилган фикрлар мени тўлқинлантириб юборди. Айниқса, миллий аънава, қадрият ва урф-одатларга қарши қаратилган «оммавий маданият» иллатлари авж олаётган бугунги даврда ёшларда маънавий иммунитетни шакллантириш ҳар доимгидан ҳам муҳим аҳамият касб этади. Шу боис, Президентимизнинг мазкур асари халқимиз маънавиятини асраш ва юксалтириш, айниқса, ёш авлод қалби ва онгини турли зарарли ғоя

берилгани шу юртда туғилган ҳар бир йигит-қиз қалбини фахр-ифтихорга тўлдирди. Бугун ўзининг ноёб истеъдоди, салоҳияти билан дунё аҳлини лол қолдираётган, жаҳон илм-фани, ишлаб чиқариш, санъат ва спорт оламига дадил кириб бораётган йигит-қизлар сафи кенгайиб бораётгани ана шу имкониятлар самарасидир. Ҳар қандай соҳанинг ривож, жумладан, илм-фан тараққиётининг ҳам асосий омилли тинчлик ва барқарорликдир.

Шунинг учун ҳам тинчликни қадрлаш, уни асраб-авайлаш навқирон авлод вакиллари кундалик вазифасига айланмоғи лозим. Модомики шундай экан, ёшлар тинчлик ўз-ўзидан келмаслиги, бунинг учун халқимиз бошидан ўтказган синовли кунларни билиши, давлатимиз раҳбарининг мустақилликка эришиш арафасида — мураккаб тарихий ва қалтис даврда сўзлаган нутқлари ҳамда маърузаларининг ижтимоий моҳиятини англаш лозим. Шундагина ёшларда Ватан тақдирга дахлдорлик туйғуси янада кучаяди, **«Мен мамлакатимда тинчликни таъминлайман»** деган эзгу ғоя билан яшайдиган ёшлар сафи кенгайди. Ёшларни ана шундай руҳда тарбиялашда Юртбошимизнинг асарлари муҳим қўлланмадир. Мен ижодий ишимда ана шу асарларда илгари сурилган фикрлар мазмун-моҳияти бўйича ўз билимимни намойиш этишга интилдим. Улар Ватанимиз тарихини адолатли, ҳолисона ўрганишининг ёрқин намунасидир.

Ҳасан САЛОМОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

Ташаббус натижа берди

«Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

2014 йили «Ўзбекистонда озиқ-овқат дастурини амалга оширишнинг муҳим захиралари» мавзусида бўлиб ўтган халқаро конференцияда хорижлик мутахассис ва экспертлар Ўзбекистонни мазкур соҳада етакчи мамлакат сифатида алоҳида эътироф этгани ана шу сабаб ҳаракатлар самарасидир.

Озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш янада кучайтириш, аҳолининг овқатланиш

лозим. Партия гуруҳи ташаббус билан сессияга киритилган мазкур масаладан кўндаланга асосий мақсад ҳам шу: туманда мева-сабзавотчилик, баллиқчилик, чорвачилик, асаларичилик, паррандачиликни ривожлантириш, инсон саломатлиги учун низоҳат зарур бўладиган дуккакли экинлар ҳосилдорлигини ошириш, етиштирилаётган мева-сабзавотларни қайта ишлашга мўлжалланган кичик корхоналар ташкил этиш ҳамда мавжудларини модернизация

риб келинмоқда. Соҳанинг мусулмон ҳуқуқий асослари яратилгани ва янада такомиллаштириб борилаётгани эса мазкур йўналишдаги саъй-ҳаракатлар самарадорлигида муҳим аҳамият касб этмоқда. Шу ўринда таъкидлаш жоиз, давлатимиз раҳбарининг яқинда эълон қилинган «Мева-сабзавот, қартошка ва полз маҳсулотларини харид қилиш ва улардан фойдаланиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори мазкур со-

дилари зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилди. Кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини модернизация қилиш, лизинг хизмати ва банк кредити ҳисобидан замонавий техникалар харид қилишга доир ҳужжатларни расмийлаштиришга кўмаклашиш, туманда мева-сабзавотчилик маҳсулотларини кўпайтириш ва озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш бўйича қабул қилинган дастурлар ижросини назоратга олиш, амалга оширилган иш-

Семинар

Маҳаллий Кенгаш депутатлари

фаолияти самарадорлигини ошириш — давр талаби

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Тошкент шаҳар кенгаши ҳамда Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти шаҳар ҳудудий бўлини маси ҳамкорлигида партия гуруҳлари томонидан ҳудудларни ривожлантиришнинг устувор йўналишларидан келиб чиққан ҳолда партиянинг дастурий мақсадларини илгари суриш ва электрорат манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги фаолиятини самарали ташкил этишга бағишланган семинар бўлиб ўтди.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида фаол иштирок эттиш, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ечимига қаратилган муқобил таклиф ва ташаббусларни илгари суриш, электрорат манфаатларини ҳимоя қилиш сиёсий партиялар олдида турган долзарб вазифа саналади. Бунда эса партиядан сайланган депутатларнинг ташаббускорлиги ва фаоллиги муҳим аҳамият касб этади. Шу боис,

халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари фаолиятини тубдан кучайтириш, уларнинг ўз ваколатларидаги самарали фойдаланиши ва ҳудудлар ривожланишидаги иштирокини кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ана шу мақсадда ташкил этилган семинарда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳларининг доимий комиссиялар мажлислари ва сессиялар кун тартибига таклифлар кириштириш бўйича ташаббусларни кучайтириш, депутатлик назоратини амалга ошириш, уларнинг ўз сайлов округларидаги фаолиятини тизимли ташкил этиш, маҳаллий ва бошлангич партия ташкилотлари ҳамда ОАВ билан ўзаро самарали ҳамкорлиги каби масалалар қизғин муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, амалдаги қонунлар, Давлат дастурлари, ҳукумат қарорлари, шунингдек, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида ўз ифодасини топган вазифалар ижроси устидан депутатлик назоратини амалга ошириш партия гуруҳи олдида турган устувор вазифалардан биридир. Бунда эса, аввало, партия дастурий мақсад-вазифалари ҳамда электрорат манфаатларидан келиб чиққан ҳолда ёндашиш лозим. Шу боис, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти шаҳар ҳудудий бўлини маси халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган 15 депутатнинг фаолияти бўйича олиб борган мониторинг натижалари муҳокама қилинди. 2016 йилнинг биринчи чорагида партия гуруҳи аъзолари Ўзбекистон Республикасининг «Аҳолининг санитария-эпидемиологик осойишталиги тўғрисида»ги, «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги қонуни, Шаҳарсозлик кодексининг Тошкент шаҳридаги ижроси юзасидан депутатлик назоратини амалга оширдилар. Депутатларнинг сайловчилар би-

лан учрашувлари ташкил этилиб, уларнинг муносабатлари асосида депутатлик сўровлари юборилган, доимий комиссияларга таклифлар олиб чиқилган.

Депутатларнинг бу борадаги фаолиятини ташкил этиш бўйича Тошкент шаҳар ҳокимлиги ташкилий-назорат гуруҳи раҳбари ўринбосари Бердимурод Ганиев маъруза қилди. Партия гуруҳларининг партия дастури ва электрорат манфаатларидан келиб чиқадиган долзарб ижтимоий-иқтисодий масалаларни халқ депутатлари шаҳар Кенгаши сессияси ҳамда доимий комиссиялари муҳокамасига киритишнинг муҳим жиҳатлари, ташаббус-масалаларни, таклифларни тайёрлаш жараёнидаги ҳусусида тавсиялар берилди.

Шунингдек, семинарда халқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракцияси аъзолари, партия шаҳар кенгаши ҳамда куйи бўғинлари билан ҳамкорлигини кучайтириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Таъкидлангани, бу борада доимий ҳамкорлик, мунтазам ахборот алмашиш тизимли йўлга қўйилган.

Партия ташкилоти вакиллари депутатларнинг сайловчилар билан учрашувларига биргаликда чиқиб, кўтарилган масалалар ечимига ҳамжиҳатликда ишлаб чиқариш, сессиялар кун тартибига ташаббус-масалалар олиб чиқишда ҳам ҳамкорликда ўрганишлар олиб борилаётгани амалда яхши самара бераётди.

Семинарда муҳокама қилинган масалалар юзасидан депутатлар, ФЖШМҚИИ ҳамда ОАВ вакиллари ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Партия гуруҳи фаолиятини янада кучайтириш, ташаббускорлигини ошириш, оммавий ахборот воситаларида чиқишларини кўпайтириш бўйича баён қилинган таклиф-тавсиялар асосида келгусидаги вазифалар белгилаб олинди.

Фарҳод ШОМАХМУДОВ,
халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи аъзоси:

— Бугун халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари зиммасига катта масъулият юклатилмоқда. Бу бежиз эмас. Чунки маҳаллий Кенгашлардаги халқ вакиллари ўзи яшаётган ҳудуд аҳолисининг турмуш шароити, уларни ўйлантираётган муаммолардан доим хабардор бўлади. Мавжуд масалаларни ҳал этишда эса депутатдан фақат жонқуярлик, масъулият ва қатъиятлик талаб этилади. Бугунги семинарда ҳам асосий эътибор депутатларнинг сайловчилар олдидаги масъулияти, ҳисобдорлигини ошириш, партия гуруҳлари фаолиятини режалаш ташкил этиш, депутатлик назоратининг барча шакл ва усулларидан самарали фойдаланиш, уларнинг билим ва кўникмаларини мустаҳкамлашга қаратилди. Депутатлик ваколатларимизни амалга оширишда партия ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлигини кучайтириш борасида билдирилган таклиф-тавсиялар келгусидаги фаолиятимизда ўз самарасини бериши шубҳасиз.

Муҳтарома КОМИЛОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

Озиқ-овқат хавфсизлиги — фаровонлик омили

ЎзМТДП гуруҳининг халқ депутатлари Қизилтепа туман Кенгаши сессиясига киритган ташаббус-масаласи аҳолини сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга қаратилди

хилма-хиллигини кенгайтириш, мамлакатимизда сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг кўпайтириш, бунда генларни модификация қилиш усулидан фойдаланишни чеклашга кўмаклашиш ЎзМТДП сайловолди Платформасида белгиланган устувор вазифалардан саналади. Ана шундай дастурий вазифаларни амалга ошириш мақсадида ЎзМТДП гуруҳи жорий йилнинг март ойида халқ депутатлари Қизилтепа туман Кенгаши сессиясига кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг модернизациялаш, ерлардан фойдаланишнинг рационализиация қилиш, селекция ва уруғчиликни тубдан ривожлантириш, кишлоқ хўжалиги экинларининг ҳосилдорлигини ошириш ҳамда туманда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашга қаратилган ишларни сифат жиҳатдан янги босқичга олиб чиқиш борасидаги ташаббус-масалани киритди.

Асосан кишлоқ хўжалигига ихтисослаштирилган Қизилтепа тумани галлачилик ва пахтачилик бўйича виллоятда пешқадам: ҳудудда 10 224 гектар ерга галла, 8 890 гектар ерга эса пахта экилади. Шунингдек, 1430 гектар майдон боғ ва тоқзорлар, 54 гектар ҳосилдор ерлар эса сабзавотчилик ва бошқа дуккакли экинлар учун ажратилган. Айни пайтда туманда 522 фермер хўжалиги фаолият юритмоқда. Улардан 217 таси пахта ва галлачиликдан ташқари кишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари билан ҳам шуғулланишади. Аммо бугунги кунда мева-сабзавот, картошка ва полз маҳсулотларига бўлган талабдан келиб чиқиб, фермер хўжалиқларининг бу борадаги фаолиятини янада кенгайтириш, етиштирилаётган кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сифати ва ҳосилдорлигини ошириш

қилиш, шу асосда янги иш ўринларини яратиш.

— Халқ депутатлари Қизилтепа туман Кенгаши сессияси кун тартибига киритилган ташаббус-масала аҳолини сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир, — дейди шу ҳудуддан халқ депутатлари Навоий виллоят Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Қўчқор Каримов. — Бойси бугун дунё миқёсида аҳолини сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш ҳар қанчалик катта вазифа бўлиб қолмоқда. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароити ва жаҳонда кечаётган иқтисодий инқироз даврида аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотли билан таъминланганлик ҳолати мамлакат иқтисодиётининг ривожланиш даражасини белгилаб берадиган муҳим омилга айланган. Шу боис мамлакатимизда аҳолини сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлақонли таъминлаш масаласига давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилмоқда. Сунги йилларда илгор хорижий тажрибалар асосида интенсиусулда боғлар барпо этилиб, иссиқхоналар ташкил қилинган. Сабзавот ва полз маҳсулотлари етиштиришнинг янада кўпайтириш мақсадида ҳосилдорлиги юқори бўлган уруғлар келтирилмоқда, томчилатиб сугориш тизими жорий этиляпти, мева-сабзавот маҳсулотларини сифатли сақлаш, саралаш учун замонавий музлаткичлар қурилмоқда, уларни қайта ишлаш ва қадоклаш йўлга қўйилаётир.

Мамлакатимизда озиқ-овқат сифати ва хавфсизлигини таъминлаш, аҳолининг кишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондириш борасида ислохотлар изчил ва босқичма-босқич амалга оши-

ҳадаги ишлар кўламини янги босқичга кўтаришда муҳим ўрин тутди.

Халқ депутатлари Қизилтепа туман Кенгаши сессиясига киритилган ташаббус-масала аҳолини сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотларини экспорт қилишни йўлга қўйиш, асаларичилик, паррандачилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилган фермер хўжалиқлари ва тадбиркорлар фаолиятини такомиллаштириш, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзига риоя этиш, тўғри овқатланиш тамойилларини тарғиб қилиш ишларини тизимли равишда амалга ошириш каби қатор чора-тадбирлар ўз ифодасини топди.

Саховатли она заминнинг инсонларга инъом этган барча неъматидан оқилона ва унумли фойдаланиш, турли витамин ва минераллар билан тўйинган озиқ-овқат маҳсулотларини истеъмол қилиш саломатлигимиз ва фаровон турмушимиз гаровидир. Шундай экан, мазкур қарор ижросини таъминлашда нафақат тегишли масъуллар, балки туман аҳолиси ҳам ўз ҳиссасини қўшмоғи лозим.

Турсунпўлат МУҲАММЕДОВ,
ЎзМТДП Қизилтепа туман Кенгаши раиси:

— Партия электрорат манфаатларига хизмат қиладиган масалаларга мутасадди раҳбарлар эътиборини қаратиш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш билан боғлиқ масалаларни маҳаллий Кенгашлар сессиялари кун тартибига олиб чиқиш ва улар юзасидан қарорлар қабул қилинишига эришиш депутатлар фаолиятининг асосий мазмун-моҳиятини ташкил қилади. Хусусан, халқ депутатлари туман Кенгашидаги партия гуруҳимизнинг кишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш орқали озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш борасидаги ташаббуси туманда бу йўналишдаги ишларни юқори босқичга кўтаришга қаратилгани билан аҳамиятлидир. Галдаги асосий вазифа сессия қарори ижросини таъминлашдан иборат. Бу, айниқса, туман партия ташкилоти ҳамда ЎзМТДП гуруҳи зиммасига катта масъулият юклайди. Депутатлар ҳамда партия фаолларининг ўзаро ҳамкорлиги, ваколатлари доирасида иш юритиши, депутатлик ҳамда жамоатчилик назоратини амалга оширишнинг белгиланган вазифа ва чора-тадбирлар ижросини таъминлашда муҳим ўрин тутди. Бу эса, ўз навбатида, соҳада самарадорликни янада ошириш, аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади.

Ўралоқ ТУРДИЕВА,
Муҳтарома РАМАЗОНОВА,
«Milliy tiklanish» мухбирлари

Партия гуруҳларида

Истиқлолнинг дастлабки йилларидан бошлаб юртимизда давлатимиз раҳбари раҳнамолигида кишлоқларимиз қиёфасини тубдан ўзгартириш, барча қулайликка эга, замонавий лойиҳадаги замонавий уйлар қуриш ва мутлақо янги инфратузилмани шакллантириш, бир сўз билан айтганда, кишлоқ аҳолисининг ҳаёт даражаси ва сифатини оширишга қаратилган кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Бу жараёнда сиёсий партиялар, жумладан, ЎзМТДПнинг барча даражадаги ташкилотлари ва гуруҳлари ҳам фаол иштирок этишга интиломоқда. Зеро, бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор масалалари юзасидан таклиф ва ташаббуслар билан чиқиш, бу борада, айниқса, депутатлар фаолигини кучайтириш давр талабига айланган.

Буни партиянинг Қўшқўпир туман кенгаши ҳамда халқ депутатлари туман Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи фаолияти мисолида ҳам кузатиш мумкин. Электрорат манфаатларини

Натижада, тез орада касб-хунар коллежига автобус қатнови йўлга қўйилди. Ўқувчиларнинг узоғи яқин, мушкул осон бўлди.

моқда. Партиянинг куйи бўғинлари туманда аҳоли бандлигини таъминлаш, ёшларни ҳар томонлама соғлом инсонлар этиб камол топтириш, ижтимоий инфратузилмани янада яхшилаш каби масалалар юзасидан маҳаллий Кенгашдаги ЎзМТДП гуруҳларига ўз таклифларини билдирмоқда.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси сайловолди Платформасида йўловчиларга, жумладан, мамлакатимизнинг олис ва етиб

бориш қийин бўлган жойлари аҳолисига транспорт хизмати кўрсатиш тизимини яхшилаш, хусусан, касб-хунар коллежлари ҳамда академик лицейлар ўқувчилари учун имтиёзли транспорт қатновини таъминлашга кўмаклашиш каби мақсад-вазифалар белгиланган. Бу борадаги ишлар самарадорлигини оширишда бошлан-

ғич партия ташкилотлари муҳим ўрин тутмоқда. Масалан, яқинда Ҳозовот кишлоқ фуқаролар йиғини қошида тузилган БПТ йиғилишида кишлоқдаги касб-хунар коллежиде бошқа кишлоқлардан келиб таҳсил олаётган ўқувчиларга қулайлик яратиш билан боғлиқ масала кўтарилган эди. Унда Ших, Ўзбекёв ва Окдарбанд кишлоқларидаги ўқувчиларни коллежга ташувчи автобус қатновини йўлга қўйиш ташаббуси кўтарилди. Бу так-

лиф халқ депутатлари виллоят Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи аъзоси Раҳимов Жабборовга етказилди. Депутат, ўз навбатида, мазкур масала юзасидан Ўзбекистон автомобилли ва дарё транспорти агентлиги Ҳоразм виллоят ҳудудий бўлимига сўров юборди. Натижада, тез орада касб-хунар коллежига автобус қатнови йўлга қўйилди. Ўқувчиларнинг узоғи яқин, мушкул осон бўлди. Дарсга кеч қолиш ёки дарс қолдириш ҳолатлари ҳам кескин камайди.

— Ўқувчиларимизнинг, айниқса, совуқ ва ёмғирли кунларда олис кишлоқлардан дарсга қатнаши бирмунча қийинчиликлар туғдираётган эди, — дейди Ҳозовот касб-хунар коллежи директори Бахтиёр Раҳимов. — Партия ва депутат аралашуви билан бу масалага ечим топилди. Яратилган бундай қулайликдан нафақат ўқувчилар, балки уларнинг ота-оналари, қолаверса, педагоглар ҳам мамнун.

Халқ депутатлари туман Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи

ҳудудда хунарамандчиликни ривожлантириш, аҳоли, айниқса, ёшларнинг иш билан бандлигини таъминлаш, кишлоқларни мазкур масала юзасидан масалаларда ҳам фаол иштирок этишга интиломоқда. Хусусан, БПТлар билан ҳамкорликда аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, мулкхотасислар иштирокида Конституция, меҳнат қонунчилиги, тадбиркорликка оид ҳуқуқий ҳужжатлар тарғиботига бағишланган тадбирлар ўтказилмоқда.

— Аҳолининг ҳуқуқий билимлари, ижтимоий фаоллигини оширишга қаратилган тарғибот ва амалий ишларимиз ўз самарасини бермоқда, — дейди халқ депутатлари Қўшқўпир туман Кенгашидаги партия гуруҳи раҳбари Рўзимбой Дўсқонов. — Туманда хунарамандчилик ва касаначилик билан шуғулланаётган фуқаролар сони сезиларли даражада кўпаймоқда. Масалан, халқ депутатлари виллоят Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Сайёра Худойбергано-

комиссия йиғилишида ёшларни спортга кенг жалб қилиш, дарсдан ташқари машғулотлар ҳолати юзасидан туман маданият ва спорт ишлари бўлими мудири Оллоберган Раҳимов ҳамда туман халқ таълими муассасалари фаолиятини методик таъминлаш ва ташкил этиш бўлими бошлиғи Умид Исмоиловнинг ҳисоботи тингланди.

Муҳтасар айтганда, халқ депутатлари Қўшқўпир туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутатлар, партия туман кенгаши ва мавжуд 35 бошлангич партия ташкилотининг самарали ҳамкорлиги партия дастурий мақсад-вазифалари ва қонунлар ижросини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоялашда муҳим омил бўлаётди. Бу эса халқ депутатлари Маҳаллий Кенгашлари фаолиятининг сифат жиҳатдан ижобий томонга ўзгараётгани, жойлардаги долзарб ижтимоий-иқтисодий масалаларни аниқлаш ва ҳал этишда маҳаллий вакиллик органларининг роли ва аҳамияти ортаётганини кўрсатади.

Алишер РАҲМОН,
«Milliy tiklanish» мухбири

Партия ва депутат ҳамкорлиги

дастурий мақсад-вазифалар ижросида муҳим восита

Жараён

Тинчлик ва барқарорлик — миллий тараққиёт кафолати

Бугунги мустақил ва тинч ҳаётимиз қадрига етиш, истиқлол берган имкониятларнинг моҳиятини тереин аниқлаш, мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари устуворлигини таъминлаш — кенг қамровли ва босқичма-босқич, изчил ва тизимли ислохотларимизнинг бош мақсади.

Бу эзгу гояни ҳаётимизга кенг жорий этишда, ёш авлодни Ватанга муҳаббат ва миллатпарварлик руҳида тарбиялашда Президентимиз Ислам Каримовнинг 9 май — Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан пойтахтимиздаги Хотира майдонида оммавий ахборот воситалари вакилларига берган интервьюсининг кучи ва таъсири гоят беқиёс.

Шу маънода давлатимиз раҳбари томонидан баён этилган тереин маънавий фикрлар, амалий хулоса ва тақдирлар жамоатчиликимизда катта қизиқиш уйғотгани табиий.

Хотира — миллат виждони

Бундан 17 йил олдин Юртбошимиз мамлакатимизда 9 май санасини Хотира ва қадрлаш куни деб эълон қилди. Ушбу санани шу кутлуғ ном билан умумхалқ байрами сифатида нишонлаш аънаёнага айланди. Шаҳарларимиз марказларидаги Хотира ҳайкеллари, Мотамсаро она ёдгорлиги ўрнатилган қадамжолар халқимиз учун муқаддас зиёратгоҳ экани ҳар биримизга гурур ва ифтихор бағишлайди. Бошқача айтганда, хотира ва қадрлаш деган, бир-бирини тўлдирадиган, ўзаро боғланган иккита эзгу тушунча айна шу номда ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Тарихий хотира — бу нафақат Иккинчи жаҳон урушида қурбон бўлган ота-боболаримизни эслаш, балки бугунги тинч ва оқсоқил ҳаёт, мустақил осмон учун жон фидо қилган барча инсонни ёд этиш, демекдир.

Тарихий хотира — бизнинг ким эканлигимиз, Амир Темур ва Мирзо Улугбек, Ибн Сино ва Беруний, Алишер Навоий ва Бобур Мирзо каби не-не буюк зотларнинг авлоди, қандай бебаҳо маданий меросини ворислари эканлигимизни ҳеч қачон унутмасликка, ана шундай ўлмас миллий қадриятлар, пок эзгу гоялар учун курашиб яшашга чорлайдиган давлаткор кучдир.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, **тарих** — бу хотира дегани, ўтган аждодларнинг шонли ишлари, қаҳрамонликларини эслаш, ўтмиш воқеаларидан тўғри хулоса чиқариб яшаш дегани. Инсон, миллат ва халқ тарихий хотира туйғуси билан барҳаёт. **Хотира миллат виждонидир.**

Ўтганларнинг хотирасини эсга олиш, улар олдида ҳурмат баҳо келтириш халқимизга хос азалий қадрият бўлиб келмоқда. Зотан, жанг майдонларида Ватан учун, бугунги ва эртанги авлодларнинг ёруғ кунларга етиши учун жон берган, ўзини фидо этган инсонлар хотирасини ёдга олсак, бугун ҳаёт бўлган фахрийларимизга қанча ҳурмат-эҳтиром ва эътибор кўрсатсак, ҳеч қачон кам бўлмаймиш.

Қадрлаш — она диёримизнинг, халқимизнинг озолиги ва истиқлолини, эркин ва фаровон ҳаётини мардлик ва шижоат билан ҳимоя қилган фидойий ватандошларимизга муносиб ҳурмат ва эҳтиром кўрсатиш демак. Бошқача айтганда, ҳаётнинг қўллаб-қувватлаш, азоб-қубатларини бошдан кечирган, Ватан учун, эл-юрт учун жон олиб, жон берган, бугун эса кексалик гаштини сураётган меҳрибон ота-боболаримизни, мунис момоларимизни эъзозлашдир.

Меҳр-оқибат — халқимизнинг энг олий, ноёб фазилати. Ҳар қайси халқнинг бағрикенглиги ва олижаноблиги, одамийлиги ва инсонпарварлиги нафақат ўз яқинларини, балки бегона одамларнинг бошига муносиб тушганда улардан ўз меҳри ва ёрдамини аямаслигида яқин қўлинида, синовдан ўтати. Эроқ, халқимизнинг маънавий ривож ва ҳаётдаги барқарорлиги мустақамлашга ҳизмат қиладиган мурувват, меҳмондўстлик, меҳр-оқибат, ўзаро ҳурмат-эҳтиром, бағрикенглик, яхшилик ва соҳоват-пешалик каби миллий хусусиятларимиз тарғиботида асосланган лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш Ўзбекистон "Миллий тиклаш" демократик партиясининг дастурий мақсад вазифаларидандир.

Юртдошларимиз фронт ҳудудларидан қўчириб келтирилган бир миллионга яқин болалар, аёллар ва қариёвларни қабул қилгани, уларга бошпана бергани, ҳатто охириги бурда нонини ҳам улар билан баҳам қургани, "Сен етим эмассан" деб, уларни ўз бағрига олиб, меҳр-мурувват кўрсатгани халқимизнинг инсонийлик фазилатлари ва олижаноблигининг амалий намоёни бўлди.

Номинг ўқсин, уруш

Юртбошимиз таъкидлаганидек, "...жаҳон тарихидаги энг қонли, мислсиз қурбонлар, мусибат ва офатлар олиб келган урушда эришган ғалаба кунини нишонлар эканмиз, орадан шунча йиллар ўтганига қарамай мамлакатимизда биронта одам йўқки, ўша дахшатли урушни, унинг асоратларини эсидан, ҳаёлидан чиқарган бўлса. Шунинг учун ҳам бу кутлуғ айёмни, бир томондан, катта гурур ва ифтихор билан, иккинчи томондан, кўзимизда ёш билан кутиб оламиз".

Ўзбекистон, ўзбек халқи бошқалардан ҳеч кам бўлмаган ҳолда бу ғалабага ўзининг катта ҳиссасини қўшган. Биргина далил — тарихда буюк сана бўлиб қоладиган бу воқеа, яъни фашизм устидан ғалаба қозонишда мардлик ва матонат кўрсатган кўпмиллатли минг-минглаб инсонлар қаторида 338 юртдошимиз юксак қаҳрамонлик унвонига, яна ўн минглаб ўзбеклар эса жанговар орден-медалларга сазовор бўлган.

Халқимиз учун бу уруш кўп зиён-заҳмат ва қайғу-аламлар келтирган. Яъни, ўша даврда Ўзбекистонда қарийб 6,5 миллион аҳоли яшаган бўлса, шундан 1,5 миллион нафари урушга отланган. Бу дегани қурол қўтаришга кучи етадиган йигитлар фронтга кетиб, юртимизда деярли фақат қариялар, аёллар ва ёш болаларгина қолган.

Энг ачинарлиси, уруш деган офат келтирган йўқотишлар оқибатида 500 минг навақирон йигитимиз жанг майдонларида ҳалок бўлган, яна не-не инсонлар ўсмир ёшида майиб-мажруҳ бўлиб қолган. Бунинг устига, қанчадан-қанча келинчақлар фронтга кетган ёри йўлига қўз тикиб, бир умр бева ўтган. Отасиз қолган гўдаклар эса етимлик азобига дучор бўлган.

Куч — адолатда

Собиқ тузум замонида уруш, одатда "ура-ура"чилик, беэтиб қаҳрамонлик сифатида сиёсат қобиғига ўраб кўрсатилгани, унинг азоб-қубатлари эътибордан четда қолдирилгани ҳам бор гап.

Ваҳоланки, тўрт-беш йиллаб жанг-ғоҳларда қон кечган оталаримиз қандайдир "дохий учун" ёки "номаълум тепаликни эгаллаш учун" жанг қилмаган. Аксинча, улар ўз юртида туғилган фарзандларини дийдорига етиш озу-армонини қалбига жойлаб ўлимга тик борган, эл-юрти ва яқинлари учун жонини қурбон қилган.

Балки, улар тинчлик-омонлиқнинг аҳамияти ва урушнинг офати ҳақида биздан ҳам кўра тереин мушоҳада юритган бўлса ажаб эмас. Бугун биз шу ҳақда янада чуқур ўйлашимиз, масаланинг моҳиятини тўла тушуниб олишимиз керак.

Шу маънода, теварак-атрофимиздаги айрим давлатларда ўтказилаётган парадлар, ҳарбий техника ва қурол-яроғ намоишлари каби ҳолатлар замирида, биринчидан, урушнинг туб моҳиятига юзаки қараш, иккинчидан, жанговар кучни қўзқўлаш, содда қилиб айтганда, бўшқаларни қўрқитиш сиёсати ётгани ачинарлидир.

Дунёда барча мустақил давлатлар, катта-кичиклигидан қатъи назар, ўзаро тенг. Улар ана шу тенглик ва мустақиллик негизига, тинчлик-осойишталик ҳамда барқарорлик муҳитига бир-бири билан манфаатли ҳамкорлик алоқаларини ривожлантиради.

Бинобарин, буюк давлат арбоби ва музаффар саркарда, моҳир дипломат, 27 давлатни ўзида бирлаштирган улкан салтанат ҳукмдори Соҳибқирон Амир Темурнинг геосиёсат ва ҳарбий стратегия, давлат бошқаруви ва бунёдкорлик фаолиятида эришган тарихий ютуқлари ҳам зўравонлик эмас, аксинча,

"Куч — адолатда", деган ҳикмат медаларидир.

Огоҳликка даъват

Фашизм устидан ғалаба қозонилганига 71 йил тўлганига қарамай, дунёнинг турли ҳудудларида ҳамон зулм ва зўравонлик ҳукмронлик қилмоқда, уруш оловлари ёнмоқда. Бу фикрнинг тасдиғини 35 йилдан буён жанговар ҳаракатлар давом этаётган жафокаш Афғонистон мисолида кўриш мумкин.

Афғон муаммосини ҳарбий йўл билан ҳал этиб бўлмаслигини давлатимиз раҳбари нуфузли минбарлардан туриб алоҳида таъкидлаган. Муттасил давом этаётган уруш Афғонистон халқининг тинчасини қуритмоқда, муаммони ҳал этишни янада қийинлаштирмоқда.

Президентимиз огоҳ этганидек, Афғонистондаги вазият эл-юртимиз, бутун минтақамиз аҳолисини ҳушёр ва сезгир бўлиб яшашга ундайди. Бизга таҳдид солиши мумкин бўлган ҳар қандай ҳафв-хатарга қарши олдиндан чора-тадбирлар қўришни тақозо этади.

Негаки, алоҳида олинган бир давлатдаги ҳар қандай моҳоро узоқ вақт давомиди миллий чегаралар доирасида қолиб кета олмайди. Ўз навбатида, глобаллашув ва тез ўзгариб бораётган дунёда экстремизм, терроризм деб ном олган, тобора кенгайиб бораётган хатарлар, фашизм деган бало яна майдонга чиқаётгани юртдошларимизда ташвиш уйғотмоқда.

Ана шундай кескин вазият давлатимиздан, жамиятимиздан миллий ҳавфсизликни мустаҳкамлаш, ҳар қандай бало-қазоларнинг юртимизга кириб келишининг олдини олиш, чегараларимиз дахлсизлигини, халқимизнинг тинч-осойишта ҳаётини ҳимоя қилиш мақсадида замон талаб қиладиган, зарур чораларни қўришни тақозо этмоқда. Бу ҳақда сўз борганда, авваламбор, Ўзбекистон Қуролли Кучларининг салоҳиятини янада оширишга эътиборни кучайтириш давр талаби эканини таъкидлаш лозим.

Айни чоғда, Ўзбекистоннинг ҳеч қандай ҳарбий блокка қўшилмаслиги ва мамлакатимиз ҳудудида чет давлатларнинг ҳарбий базалари жойлашувига, ҳарбий хизматчиларимизнинг мамлакатимиз ташқарисиди бўлишига йўл қўймаслик сиёсати қонун билан мустаҳкамлаб қўйилгани бугунги мураккаб вазиятда энг маъқул ва тўғри ўйлидир.

Юртбошимизнинг ана шу даъватларидан келиб чиқадиган муҳим хулоса шуки, жаҳон майдонида халқаро ҳавфсизлик масаласи билан боғлиқ янги тенденция ва вазиятлар, янги таҳдидлар пайдо бўлаётганини ҳар биримиз чуқур ҳис қилиб, айни чоғда янада ҳушёр ва огоҳ бўлиб яшашимиз даркор.

Ҳа, бугун атрофимизда рўй бераётган турли воқеаларга тўғри ва муносиб баҳо бермасдан, кечаётган жараёнларга ўзимизнинг дахлдор эканлигимизни ҳис қилмай, "бу муаммоларга менинг дахлим йўқ, улар ҳақида ўйлаш менинг ишум эмас, бошқалар бош қотирсин", деган тушунча билан яшашнинг, лоқайдликнинг вақти аллақачон ўтган.

Мустақиллик — бу ҳуқуқ

Мустақиллик йилларида Ватанимизда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари давлат манфаатларидан устуңлиги мустаҳкамланди. Фуқароларимиз учун муносиб ҳаёт шароити яратилди давлат ва жамиятнинг бош мақсадига айланди. Юртимизда ижтимоий адолат таъминланди тобора устувор аҳамият касб этмоқда.

Истиқлол туйғайли юртимизда одамларнинг дунёқараши тубдан ўзгармоқда, юксалмоқда. Бугунги замондошларимиз билан 90-йиллардаги инсонларнинг онгу-тафаккури-

да ер билан осмонча фарқ бор. Энг муҳими, оиламиздаги, меҳнат жамоамиздаги, фарзандларимиз таълим олаётган билим масканларидаги, барча шаҳар ва қишлоқларимиздаги, бутун Ўзбекистонимиздаги бунёдкорлик ва янгиланишлар натижаларини ҳар қадамда кўряпмиз.

Бугун ҳал қилувчи куч сифатида ҳаётда муносиб ўрнини топаётган ёшларимизга мурожаат қилар экан: "Мен сизларга ўзимга ишонгандек ишонаман. Бўш келманглар, болаларим, марра бизники!", деди Президентимиз.

Бу сўзлар замирида навақирон авлодимизга нисбатан қанчалар меҳр, ишонч ва эътибор муҳассам эканини кўплаб амалий мисолларда кўриш мумкин. Зеро, ўз фарзандларининг келажаги ҳақида чинакам ғамхўрлик қиладиган халқнинг эртанги кунини ёруғ бўлишига шак-шубҳа йўқ.

Дунёда "ўзбек модели" номи билан эътироф этилган миллий тараққиёт йўлининг асосий принциплари Президентимиз илгари сурган ҳамда умуммиллий шioriга айланган **"Мустақиллик — бу ҳуқуқ", "Демократия — қонунга ва шахсга ҳурмат демекдир", "Ўзбекистон — келажаги буюк давлат", "Ислохот — ислохот учун эмас, аввало инсон учун", "Ўзбек халқи ҳеч қачон ҳеч қимга қарам бўлмайди", "Биздан озод ва обод Ватан қолсин"** каби инсонпарвар демократик гоялар негизига ишлаб чиқилгани барча ютуғимизнинг етакчи омил бўлмоқда.

Бу йил Ватанимиз мустақиллигининг кутлуғ 25 йиллиги юртимизда кенг нишонланади. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, **"Янги тарихимизнинг энг ёрқин саҳифасини ташкил этадиган ана шу буюк санага ҳар томонлама муносиб ва салмоқли ҳисса қўиши Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси учун улкан шарафдир"**.

"Бизга тинчлик ва омонлик керак"

Истиқлол йилларида халқаро майдонда Ўзбекистоннинг обрў-эътибори ошиб бормоқда. Бу ютуқнинг ҳал қилувчи мезони ва омилли, аввало, меҳнатсевар ва тинчликпарвар, мард ва матонатли халқимизнинг юксалиб бораётган дунёқараши, онгу тафаккури, сиёсий ва ижтимоий фаолиги, ҳаётга қарши тобора ўзгариб бораётганида, деб таъкидлади мамлакатимиз раҳбари.

Албатта, биз ўтган даврда қандай натижаларга эришган бўлсак, уларнинг ҳаммаси биринчи навбатда тинчлик ва омонлик туйғайлидир. "Тинчлик" ва "омонлик" аталмиш, бир қарашда оддий туюладиган бу сўзлар замирида барқарор ривожланиш, миллий тараққиёт ва халқ фаровонлиги тушунчалари муҳассам. Нурунийларимиз ҳамиша дуога қўл очганида, аввало оилаларимизга, маҳалламизга, юртимизга, бутун дунёга тинчлик ва омонлик тилашлари бежиз эмас.

Шу маънода, давлатимиз раҳбари ўз қишлоқларида ушбу ҳаётий ҳақиқатни қайта-қайта ёдимизга солиш орқали тинчликни таъминлашга ҳар биримиз масъул эканлигини алоҳида таъкидлаб келмоқда. Натижада **"Бизга тинчлик ва омонлик керак"** деган энгзу даъват кейинги йилларда тобора халқимизнинг юрак-юрагига сингиб, ҳаётининг мазмунига айланиб бормоқда.

Бу ниятда муҳимдир. Чунки юртимизда тинчлик-осойишталик барқарор эканини туйғайли бугунги кунда узоқни кўзлаган мақсад, вазифа ва режаларимизни қатъий аниқлаб олганмиз. Шу жумладан, мамлакатимизнинг ялпи ички маҳсулоти ҳажми 2030 йилга бориб икки қарадан зиёд қўлайлиги барчамизда эртанги кунимизга катта ишонч бағишлайди. Хулоса қилиб айтганда, Президентимиз олиб бораётган оқилона ички ва ташқи сиёсат самарасида ҳамда халқимизнинг бунёдкорлик куч-қудрати ва яратувчанлик шижоати эвазига яқин истиқболда юртимизни янада обод қилиш, ҳаётимизни юксалтириш бўйича дунёдаги энг тараққий топган давлатлардан, эркин ва озод яшаётган халқлардан асло кам бўлмаслигимиз тайин.

Акмал САИДОВ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси

Қўмита йиғилиши

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Демократик институтлари, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмиталари ҳамкорлигида "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлашда фуқаролик жамияти институтларининг роли" мавзусида семинар ташкил этилди. Тадбирда депутатлар, нодавлат нотижорат ташкилотлари вакиллари, ахборот соҳаси экспертлари ва мутахассислари, журналистлар, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлашнинг мувофиқлаштириш ва мониторингини олиб бориш бўйича Жамоатчилик кенгаши аъзолари иштирок этди.

Очиқлик ва шаффофликни таъминлашда

фуқаролик жамияти институтлари муҳим ўрин тутати

Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси, ЎзМТДП фракцияси аъзоси Акмал Саидов ҳамда Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси раиси, ЎзМТДП фракцияси аъзоси Илҳом Абдуллаев семинарни қириш сўзи билан очар экан, мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотлари, оммавий ахборот

нинг қарийб 60 фоизини нодавлат оммавий ахборот воисталари ташкил этади. Интернет тармоғида ОАВ сифатида рўйхатдан ўтган веб-сайтлар сўнгги беш йилда 2 баробар ошиб, ўтган йил якунида 324 тани ташкил этди. Шунингдек, айни пайтда юртимизда фаолият кўрсатётган 8100 дан ортқ нодавлат нотижорат ташкилоти ҳам давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти ҳақидаги ахборотлар-

воситалари фуқаролик жамияти институтлари тизимида олиб борилаётган демократик янгиланишлар ва ислохотларнинг очиқлиги ва шаффофлигини таъминлашда муҳим ўрин тутишини таъкидлади.

Дарҳақиқат, истиқлол йилларида фуқаролик жамияти институтлари ҳамда оммавий ахборот воситалари фаолиятини кучайтиришга, очиқлигини таъминлашдаги ўрнини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилди. Улар фаолиятини тартибга солиш ва қўллаб-қувватлаш борасида мустаҳкам қонунчилик базаси яратилди. "Оммавий ахборот воситалари тўғрисида"ги, "Журналистлик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги, "Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида"ги, "Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида"ги, "Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги каби қонунлар шулар жумласидандир. Шу билан бирга, сўнгги йилларда фуқароларнинг ахборот ва сўз эркинлиги, давлат органлари фаолиятида очиқлик ва ошқораликни таъминлаш борасида янги қонун ҳужжатлари қабул қилинди.

Жумладан, "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида"ги қонун фуқаролик жамияти институтлари, оммавий ахборот воситалари фаолиятининг самарадорлигини ошириш, жамиятдаги муҳим ижтимоий-сиёсий масалалар юзасидан жамоатчилик фикрини шакллантириш, аҳолини ишончи ва тезкор ахборот билан таъминлашда ҳуқуқий асос ва янги имкониятларни очиб берди.

Семинарда "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти очиқлигини таъминлашнинг ҳуқуқий асослари", "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти очиқлигини таъминлашда фуқаролик жамияти институтларининг роли", "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти очиқлигини баҳолаш ва мониторинг қилиш методикаси" каби мавзуларда маърузалар тингланди.

— Бугунги кунда мамлакатимизда 1,4 мингдан ортқ ОАВ фаолият кўрсатмоқда, — деди Қонунчилик палатаси Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси, ЎзМТДП фракцияси аъзоси Шўҳрат Тўхтабоев. — Улар-

дан фойдаланиш ҳамда уни тарқатиш билан фаол шўғулланмоқда.

Семинар иштирокчилари давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлашнинг мувофиқлаштириш ва мониторингини олиб бориш бўйича Жамоатчилик кенгаши ишлаб чиққан очиқлик мониторингини олиб бориш ва уни баҳолаш методикаси билан танишдилар. Унга қўра, Жамоатчилик кенгаши бир йилда камида икки марта давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлашнинг ҳолати тўғрисидаги таҳлилий маълумотларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этиб бориши белгиланган. Маърузачилар Жамоатчилик кенгашининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлигини мониторинг қилиш тартиби ва баҳолаш мезонлари ҳақида батафсил маълумот бердилар. Айниқса, "очиқлик индекси" бўйича рейтинг баҳолашда давлат органларининг оммавий ахборот воситалари, фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорлигининг самараси алоҳида ўринга эгаллиги таъкидланди.

Таъдбирда сўз олган иштирокчилар сўнгги йилларда соҳада олиб борилаётган самарали саъй-ҳаракатлар натижасида давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг ОАВ вакиллари билан мунтазам ҳамкорлиги йўлга қўйилганини таъкидладилар. Бу эса улар фаолиятида очиқлиқни таъминлаш ҳамда ўз фаолиятидаги янгиланган жамоатчиликни хабардор қилиб боришда муҳим аҳамият касб этмоқда. Шу билан бирга, давлат органлари ахборот тизимларининг самарали таъсирини таъминлашда расмий веб-сайтлар ҳам муҳим ўрин эгаллапти.

Айни пайтда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг давлат тилидаги 114 расмий веб-сайти фаолият кўрсатмоқда.

Семинарда ННТ вакиллари ҳамда мутахассислар давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлашда фуқаролик жамияти институтлари ва оммавий ахборот воситалари ролини кучайтириш, аҳоли ва кенг жамоатчиликка ишончли, тезкор ахборотлар етказиш чора-тадбирлари юзасидан ўз фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Мухтарама КОМИЛОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

МММда

Чарм-атторлик маҳсулотлари рақобатбардошлиги ошмоқда

Жорий йилда "Ўзбекчармпойабзали" уюшмасининг тармоқ корхоналарида умумий қиймати 18 миллион доллардан зиёд 9 инвестиция лойиҳасини амалга ошириш кўзда тутилган. 2016 йилининг кўндалма ҳисоботида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилининг шу даврига нисбатан 17,1 фоизга ўсган.

Миллий матбуот марказида соҳада амалга оширилаётган ишларга бағишланган матбуот анжуманида ана шулар ҳусусида сўз юритилди.

Тадбирда "Ўзбекчармпойабзали" уюшмаси бошқаруви раисининг ўринбосари Ш.Шералиев тери хомашёсини тайёрлаш ва қайта ишлаш, маҳсулотлар рақобатбардошлигини таъминлаш, инвестициялар жалб қилган ҳолда соҳа корхоналарини техник қайта жиҳозлаш ва модернизациялаш бўйича ишлар амалга оширилаётганини таъкидлади. Ҳозирда тармоқ корхоналарида импорт ўрнини босадиган 300 дан ортиқ турдаги пойабзал, 70 янги турдаги чарм-атторлик маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилган.

— Маҳаллийлаштириш дастури доирасида унча лойиҳанинг амалга оши-

рилиши натижасида импорт ўрнини босадиган уч турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилди. — дейди "Ўзбекчармпойабзали" уюшмаси бошқарма бошлиғи М.Зоҳидов. — Янги инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш, маҳсулотларни хорижий мамлакатларда кенг тарғиб қилишга қаратилган чора-тадбирлар экспорт ҳажмининг ўсиши ҳамда географиясининг кенгайишида муҳим омили бўлмоқда. 2010 йилда уюшма корхоналари 1,3 миллион долларлик маҳсулотлар экспорт қилган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткични 190,5 миллион долларга етказиш кўзда тутилган.

Маҳсулотлар Жанубий Корея, Хитой, Италия, Туркия, Покистон, Хиндистон ва бошқа мамлакатларга етказиб берилиши янада кенгайиб, экспорт кўрсаткичлари прогнозга нисбатан 38,3 фоиз юқори бўлган.

Вилоят ҳокимликлари билан ҳамкорликда корхоналарга чет эл инвесторларини жалб қилиш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланиш, янги корхоналарни ташкил этишга қаратилган 264 лойиҳа амалга оширилиб, уч мингдан зиёд янги иш ўрни яратилди.

Тадбирда мутахассислар журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб берди.

Д. РЎЗИЕВА

Мустақиллик бошида мамлакатимизда атиги йигирмага яқин номда дори воситалари ишлаб чиқарилган бўлса, бузун бу кўрсаткич 1,5 мингга етди. Ўттиз фармацевтика корхонасида ISO-9001 сифатли бошқариш тизими ва GMP халқаро стандарти жорий этилган.

Сифатли дори — саломатлик омили

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан фармацевтика саноатини ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ишлар ва истиқболдаги вазифаларга бағишланган матбуот анжуманида шу ҳақда маълум қилинди.

Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазири А.Алимов ва бошқалар Президентимиз раҳнамолигида фармацевтика саноатини ривожлантиришга қаратилаётган доимий эътибор халқимизнинг саломатлигини муҳофаза қилишда юксак самаралар бераётганини алоҳида таъкидлади. Фармацевтика соҳаси бугун ички бозорни маҳаллий дори воситалари билан таъминлайдиган йирик саноат тармоғига айланди.

Маҳаллийлаштириш лойиҳалари асосида шифобахш ўсимликлардан доривор гиёҳ ва дамламалар тайёрлаш ҳам ривожланмоқда. Ўтган йили тўрт ярим минг тоннадан зиёд шундай препарат тайёрланган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткични олти минг тоннадан ошириш режалаштирилаётир.

Соғлиқни сақлаш вазирлигининг дори воситалари ва тиббий техника сифатини назорат қилиш бош бошқармаси, унинг ҳудудий бўлиmlари, сертификатлаш идоралари, "Дори-дармон" акциядорлик компанияси ва бошқа корхоналардаги замонавий таҳлил воситалари билан жиҳозланган махсус лабораторияларда дориларнинг сифати назорат қилиб борилмоқда.

Матбуот анжуманида аҳолини фармацевтика маҳсулотлари билан таъминлаш борасида эришилаётган натижалар, соҳани янада ривожлантиришга қаратилган лойиҳалар тўғрисида сўз юритилди. Журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарилди.

Шаҳбоз САИДОВ

Ўзбек мевалари — дунё бозори сари

2016-2020 йилларда "Ўзбек-озиковкатхолдинг" холдинг компанияси тизимидаги корхоналар билан фермер хўжаликлари ўртасида умумий қиймати 596 миллион АҚШ долларлик 180 инвестициявий лойиҳа амалга оширилиши режалаштирилган. Хорижий сармоялар ҳисобига амалга оширилган лойиҳаларнинг қўндалма ҳисоботида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилининг шу даврига нисбатан 17,1 фоизга ўсган.

Бу ҳақда Миллий матбуот марказида ўтказилган матбуот анжуманида маълум қилинди.

Давлатимиз раҳбарининг шу йил 12 апрелдаги "Мева-сабзавот, картошка ва полиз маҳсулотларини харид қилиш ва улардан фойдаланиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ мамлакатимиз-

да кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш, қайта ишлаш ва экспорт қилиш кенгайтирилмоқда. Мазкур қарорда "Ўзбек-озиковкатхолдинг" холдинг компаниясига ҳўл мева-сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари ва узумни саноат асосида қайта ишлаш учун харид қилиш вазифаси юкланган. Холдинг компанияси таркибига кирадиган хусусий мулк шаклидаги қайта ишлаш корхоналари фермер ва деҳқон хўжаликлари билан шартнома тузиб, шартнома қийматининг 40 фоизидан кам бўлмаган миқдорда бўнак тўлайди. Бу деҳқон ва фермерларга кенг қулайлик яратди. Томонларнинг ўзаро қелишуви асосида бўнак — уруғлик, мевали-

дархатлар кўчати, минерал ўғитлар, ёнилғи-мойлаш материаллари, эҳтиёт қисмлар ёки пул кўринишида бўлиши мумкин.

— Жорий йилда 428,7 миллион долларлик 108 лойиҳа бўйича амалий ишлар бошлаб юборилган, — дейди компания бошқарма бошлигининг ўринбосари Баҳодир Юнусов. — Маҳаллийлаштириш дастури доирасида 35 миллиард сўмлик озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқарилиб, уларнинг маълум қисми экспорт қилинади. Хомашё базасини ривожлантириш, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва экспорт ҳажминини ошириш мақсадидан 2016-2020 йилларда 180 инвестициявий лойиҳа амалга оширилади. Қўшим-

ча равишда 70 сутни қайта ишлаш, 50 гўштни қайта ишлаш, 60 мевани қайта ишлаш корхонаси фаолияти йўлга қўйилди.

Маълумотларга кўра, шу кунгача республикаимизда етиштирилган 1 миллион 270 минг тоннадан ортиқ ҳўл мева ва қайта ишланган кишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташқи бозорга сотиш бўйича хорижий давлатлар ҳамда тайёрлов корхоналари билан 176 шартнома тўзилди.

Анжуманда дунё бозоридида рақобат тобора кучайиб бораётган ҳозирги кунда соҳага замонавий технологияларни татбиқ этиш, юқори унумли ва тежамкор ускуналарни қўллаш, электр энергияси ва бошқа табиий ресурсларни тежаш, маҳсулот-таннархини пасайтириш чоралари кўрилаётгани таъкидланди.

Журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарилди.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Миллий гурур

Истеъдод камолоти йўлида

Музыка ва санъат сеҳри дунё. У одамларни юксак ва олижаноб мақсадлар йўлида бирлаштирадиган буюк куч. Навқирон авлоди жисмонан соғлом, маънан баркамол вояга етказишда бебаҳо манбадир.

Мамлакатимизда болалар музыка ва санъат мактаблари фаолиятини янада такомиллаштириш борасида олиб борилаётган ишлар туфайли истеъдодли ёшлар сафи кенгайиб музыка таълими сифат жиҳатдан янги босқичга кўтарилмоқда.

Бугун юртимизда ҳаётан андозаларига тўла мос келадиган қарийб 400 болалар музыка ва санъат мактаби фаолият юритмоқда.

Ушбу масканларда ёш авлод учун яратилган қулай шaroитлар самарасида ўғил-қизларимиз мусиканинг қатор йўналишлари бўйича ижрочилик маҳорати билан санъат муҳлислари меҳрини қозонмоқда. Улар нуфузли халқаро танловларда фаол иштирок этиб, ғолиб ва совриндорлар сафидан ўрин олмоқда.

Р.Глиэр номидаги Республика ихтисослаштирилган музыка академик лицейи ёш истеъдодларни тарбиялашга хизмат қилаётган таълим масканларидан. Бу ерда мингдан зиёд ўқувчи ўзбек халқ ғўлгулари, фортепьяно, аънавий хонадалик, дамли созлар, хор-дирижёрлик, камонли-торли ғўлгулар йўналишларида сабоқ олмақда. Замонавий ўқув шaroитлари самараси ёш истеъдодларнинг нуфузли танлов ва фестиваллардаги муваффақиятида намойён бўлмоқда. Академик лицейнинг "махсус фортепьяно" йўналиши I-босқич ўқувчиси Оқила Мирхўжаева ана шундай иқтидорли ёшлардан.

Оқила мураккаб асарларни ҳам теран ҳис этади ва ундаги фалсафий ғояни тингловчига еткази олади. Суҳбатдошимизни фортепьяно қаршида учратдик. У меҳр билан куй чалар экан, унинг ўзи ҳам мусиқа ичида яшарди. Нозик бармоқлари фортепьяно клавишларини завқ билан чалганидан, ундан янграётган оҳангга сеҳрланмай иложингиз йўқ. Оқиланинг мусиқага бўлган меҳрининг нигоҳидан аён. У бежиз нафақат республикамиз, балки халқаро танловларда фахрий ўринларни эгалламаганига амин бўлдик.

— Юртбошимиз раҳнамолигида нақирон авлод истеъдодини эрта аниқлаш, уни тўғри йўналтириш борасида ғамхўрлик фортепьяно ижрочилиги бўйича катта ютуқларга эришишимизда асосий омили бўлмоқда, — дейди Оқила. — Бундай меҳр-эътибор минг-минглаб ёшлар қатори менга ҳам қанот бағишлаб, улкан ижодий парвозлар сари чорламоқда. Ал-

батта, муваффақият қозониш учун киши ўз устида тинимсиз изланиши лозим. 2010 йили ўн ёшимда илк мартаба Грециянинг Санторина оролида бўлиб ўтган "Муза" халқаро кўрик-танловида қатнашиб, она-юрт шарафини ҳимоя қилиш масъулиятини илк бор ҳис этдим.

Оқила ўзбек бастакорлари билан бирга Иоганн Бах, Людвиг ван Бетховен, Франц Лист, Александр Скрибин каби ҳаётан композиторларнинг асарларини ҳам маромига етказиб ижро этади.

Ёш мусикачининг республика ва халқаро танловлардаги муваффақиятли иштироки бир неча бор Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги томонидан эътироф этилган.

— Оқила энг истеъдодли ўқувчиларимдан, — дейди устози Гулжаҳон Ҳасанова. — Мен унинг билимга чанқоқлиги, санъатга бўлган чексиз меҳр ва ирода-си, тиришқоқлиги, мусиқани теран ҳис этиши ва албатта, зийраклигини жуда қадрлайман. Унинг мақсад сари интилувчанлиги, қатъияти кўпчилиги тенгқурларига ибрат бўлишга арзийди. Фикримча, мана шундай хислатлари туфайли 2014 йилда Қозғистоннинг Олмаота шаҳрида ўтказилган халқаро танловда совриндорлар сафидан жой олди. Бундан аввалроқ эса Италияда бўлиб ўтган ёш мусикачиларнинг "Premio Rovere d'Oro 2011" халқаро танловида Гран-прига лойиқ топилди. Қолаверса, республика миқёсида ўтказилган қатор танлов ва фестивалларда қатнашиб совринли ўринларни эгаллади. Ўйлайман-ки, нафақат шоғирдм, балки юртимиздаги барча ёшлар давлатимиз раҳбари яратиб берган шарт-шaroитлардан унумли фойдаланиб юртимиз доврғини дунёга таратадилар.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда мусиқа таълимини ривожлантиришга қаратилаётган юксак эътибор самарасида ҳар йили юзлаб янги истеъдод соҳиблари кашф этилаётди. Бу Ўзбекистон ёшлари ҳеч кимдан кам эмаслигини амалдаги яна бир ёрқин намунасидир.

Тўмарис АЪЗАМ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Видео-семинар

Солиқни Интернет орқали тўлаш мумкин

Замонавий ахборот технологияларидан фойдаланган ҳолда солиқ тўловчилар учун қўллаб қулайликлар яратилиб, янги электрон солиқ хизматлари портали my.soliq.uz ишга туширилди.

Бу ҳақда Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ташкил этган республика видео семинарида маълум қилинди.

Давлат солиқ қўмитаси раиси ўринбосари Х.Шокиров ва бошқалар юртимизда Президентимиз раҳнамолигида тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, қулай ишбилармонлик муҳитини яратиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш йўлидаги ортиқча бюрократик тўсиқларни бартараф этиш, тадбиркорлик субъектларига қулай шарт-шaroитлар яратиш борасида самарали ишлар олиб борилаётганини таъкидлади. 2015 йил декабрь ойида қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг "Электрон ҳисобат тўғрисида"ги қонун бу борадаги ишларнинг янада кенгайишига ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Тадбирда айтилишича, янги порталнинг ишга туширилиши аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг давлат солиқ хизматлари органлари билан ўзаро муносабатлари шаффофлиги, тезкорлиги ва самарадорлиги даражасини янги босқичга кўтаришга хизмат қилади. Мазкур тизим Жанубий Корея, Япония, Франция, Бельгия ва Россия каби илғор хорижий давлатлар

тажрибасидан келиб чиққан ҳолда, солиқ тўловчиларнинг тақлиф ва мулоҳазаларини эътиборга олиб, қайта кўриб чиқилиб, такомиллаштирилди. Янги порталда электрон давлат хизматлари интерактив ва ахборот давлат хизматларига ажратилган. Хизматлар йўналишига кўра "муҳожаатлар юбориш", "солиқларни тўлаш", "маълумотномалар олиш", "ҳисобга қўйиш" каби гуруҳларга бўлинди.

— Бугун Давлат солиқ қўмитасининг 31 электрон давлат хизмати, шу жумладан, 18 интерактив ва 13 ахборот хизматлари "my.soliq.uz" порталига жойлаштирилган, — дейди Давлат солиқ қўмитаси бошқарма бошлиғи ўринбосари Ҳаётжон Насриддинов. — Бундан ташқари, 27 турдаги оқиқ маълумотлардан ҳақ фойдаланиш ҳам мутлақо бепул. Ўтган қисқа муддат ичида (10 кунда) ушбу янги тизимдан 553 юридик шахс фойдаланиб, 3 мингдан ортиқ ходимларнинг 290 миллион сўм миқдоридида ер ва мол-мулк солиқларини Интернет орқали тўлаб берди.

Замонавий смартфон ва планшетлар учун фойдаланишга мўлжалланган "Soliq" мобил иловаси ёрдамида Давлат солиқ қўмитасининг 15 турдаги интерактив хизмат турларидан тез, осон ва қулай шаклда фойдаланиш мумкин.

Видео-семинарда тадбиркорлик субъектлари вакиллари ҳамда журналистларнинг саволларига мутасаддилар томонидан жавоб қайтарилди.

ликларни онлайн режимида тўлаш, корхонага юборилган оғохлантириш хабарномалари тўғрисида тезкор хабардор бўлиш, фўқароларга ҳисобланган суғурта бадалларини кўриш каби ўндан ортиқ янги имкониятлар мавжуд.

Жорий йилнинг 1 майидан бошлаб яна бир янгилик жорий этилди: корхона ва ташкилотларда ишловчи ходимларнинг мол-мулк ва ер солиқларидан бўлган қарздорликлари ёки шу йил учун ҳисобланган солиқларини "шахсий кабинет" орқали онлайн тўлаш имконияти яратилди.

Энди, иш берувчи ўз ходимининг аризасига мувофиқ, маҳаллий солиқларини битта тугмани босиб орқали бюджетга ўтказиб бериши мумкин. Бунда тўловлар автоматик равишда ходимнинг шахсий қарточкасига ёзилади ҳамда қарздор ходимларнинг реестрларини қорғоз шаклда солиқ идорасига тақдим этишга эҳтиёж қолмайди. Ушбу тўлов тизимларидан фойдаланиш ҳам мутлақо бепул. Ўтган қисқа муддат ичида (10 кунда) ушбу янги тизимдан 553 юридик шахс фойдаланиб, 3 мингдан ортиқ ходимларнинг 290 миллион сўм миқдоридида ер ва мол-мулк солиқларини Интернет орқали тўлаб берди.

Замонавий смартфон ва планшетлар учун фойдаланишга мўлжалланган "Soliq" мобил иловаси ёрдамида Давлат солиқ қўмитасининг 15 турдаги интерактив хизмат турларидан тез, осон ва қулай шаклда фойдаланиш мумкин.

Видео-семинарда тадбиркорлик субъектлари вакиллари ҳамда журналистларнинг саволларига мутасаддилар томонидан жавоб қайтарилди.

Эркин ДОРИПОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Реклама ўрнида

Сўнгги йилларда мамлакатимизда ялли ички маҳсулотнинг ўртача 8 фоиздан ўсиб боришида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг улуши катта бўлмоқда. Ялли ички маҳсулотнинг 56 фоизи ушбу соҳага тўғри келмоқда ва иш билан банд аҳолининг 75 фоизи мазкур тармоқда меҳнат қилмоқда. Бу жараёнда, табиийки, мамлакатимиз молия-банк тизимининг ҳам ҳиссаси салмоқли.

Мамлакатимизда банк соҳасини такомиллаштириш, миқдорларга янада кенг қулайлик яратиш йўлида олиб борилаётган ислохотлар ўз самарасини бермоқда. Буни "Агробанк"нинг Навоий вилояти бошқармаси фаолияти мисолида ҳам аққол кузатиш мумкин. Жумладан, 2016 йилнинг 1 май ҳолати бўйича бошқарма тадбиркорлик субъектларига жами 38 миллиард сўмдан зиёд кредит ажратди.

Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхона ва фермер хўжаликлари фаолиятини ривожлантириш "Агробанк" АТБ Навоий вилояти бошқармасининг доимий эътиборида. Давлатимиз раҳбарининг "Озиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришнинг кенгайтириши рағбатлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадидан "Давр" фермер хўжалигига банкнинг ҳудудий филиалидан 380 миллион сўм кредит ажра-

Истиқлолчиликнинг чорак асрлик тўйини муносиб нишонлаш, айниқса, халқимизнинг эзгу ниятига мос бўлган корлик, яратувчанлик билан қўлиб олиш мамлакатимизда яхши аънаъга айланган. Ҳақиқатан ҳам, умуммиллий байрамимиз бўлган бу қўтлуғ сана ҳақида сўз борар экан, ўтган давр мобайнида босиб ўтган йўлимизни, амалга оширган ишларимизни холисона сарҳисоб қилиб, эришилган ютуқ ва марраларимизни яна бир бор кўз ўнгимиздан ўтказишимиз табиий.

"Агробанк" сармоялари

тадбиркорларни қўллаб-қувватлашга йўналтирилмоқда

тидди. Натижада фермер хўжалиги гўшт ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш имконига эга бўлди. Шу билан бирга, 10 янги иш ўрни яратилди. Айни кунда мазкур корхона туман аҳолисини сифатли гўшт ва сут маҳсулотлари билан таъминламоқда.

"Агробанк" АТБ Навоий вилоят бошқармаси аёлларнинг тадбиркорлик қобилиятини ривожлантириш, ўз бизнесини бошлаш, истиқболли бизнес-режа тузишда қўмаклашиш мақсадига ҳам жиддий эътибор қаратиб келаётди. Жумладан, аёлларни ҳунармандчиликка кенг жалб этиш, тивувчилик цехлари фаолиятини йўлга қўйиш, кишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш сифати ва сервис хизматини тез ривожлантириш, кишлоқ ҳудудидида иштинкомат қилувчи аҳолига қулайликлар ва замонавий ишлаб чиқариш технологияларидан фойдаланишларига имконият яратиш учун кредит ажратишга алоҳида эътибор қаратишмоқда.

— Вақт ўтгани сайин одамларнинг хоҳиш-истаги, диди ҳам ўзгариб боради, — дейди "Амир Хондамир" хусусий корхонаси раҳбари Нуржон Камолова. — Буни, айниқса, иншоот қуриш, йўл ва йўлакларни пардозлаш борасида аққол қу-

затиш мумкин. Аҳолининг турмуш сифати ва даромадларининг ошиб бориши натижасида одамларнинг уй-жойлари ҳам янада кўрамлилашиб, қурилиш материаллари ишлаб чиқаришнинг ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Президентимизнинг 2009 йил 19 июндаги "Деворбоп материаллар ишлаб чиқаришнинг кўпайтиришнинг рағбатлантириш ва сифатини яхшилаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори бу борада дастурий амал бўлаётди.

Корхонамизга замонавий ускуналар олиш мақсадига молиявий қўмак учун "Агробанк"нинг Нурота филиалига мурожаат этдик. Банк ходимлари бизнинг бизнес-режамизни қисқа муддатда кўриб чиқиб, сармоя ажратди. Молия муассасасидан олинган 35 миллион сўм кредит эвазига хорижда ишлаб чиқарилган мармар маҳсулотларини силлиқловчи ва ундан турли шакллар ясовчи замонавий ускуна харид қилдик. Бунинг натижасида, 6 янги иш ўрни яратилди. Келажақда банк билан ҳамкорликни мустахкамлаб, фаолиятимизни янада кенгайтиришни ният қилганмиз. Жумладан, қурилиш маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ҳам алоҳида эътибор қаратишни режа-

лаштиришимиз.

"Агробанк" аҳоли, айниқса, касб-ҳунар коллежлари битирувчилари бандлигини таъминлаш, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш истagini билдирган ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг ўз бизнесини ташкил этишга ҳам яқиндан қўмаклашмоқда.

— Коллеж битирувчиларига кредит бериш тартибининг жо-

рий этилгани биз учун айни муддао бўлди, — дейди ёш тадбиркор Дурдона Наврўзова. — Бу мен каби ёшларнинг мустақил ҳаётида ўз ўрнини топишига имкон бераётди. Ана шу имтиёздан фойдаланиб, "Агробанк" АТБнинг Навбахор туман филиалидан 15 миллион сўм кредит олиб ихчам иссиқхона ташкил этдик. Эндиликда ички бозорни полиз маҳсулотлари билан таъминлаш имконига эгамиз. Натижада 3 нафар тенгдошим ишли бўлди. Келгусида банк кредитларидан фойдаланиб, корхона фаолиятини янада кенгайтириш ниятидамиз.

Мухтасар айтганда, "Агробанк" бугунги кунда мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасида катта тажриба тўплаб, молия бозоридида ўз ўрнига эга бўлди. Бу эса кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш, қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантириш, янги иш ўринлари яратиш ва пировардида халқимизни фаровонлиги янада ошшишга хизмат қилади. Аҳолининг, тадбиркор ва ишбилармонларнинг тижорат банкларига ишончи эса тараққиётнинг муҳим омилидир.

Ўз мухбири

Бизнинг шарҳ

Сайёрамиз атмосферасида ҳаво оқими мунозам ҳаракатланади. Айнан шу туфайли чақмоқ, довул, сув тошқини, торнадо сингари табиат ҳодисалари рўй беради. Улар орасида торнадо кутилмаганда юз бериб, биноларни вайрон қилиши, электр ва алоқа тармоқларини издан чиқариши, ёнғинлар келтириб чиқариши ҳамда одамлар ҳаётига зомин бўлиши билан хавфлидир. Ошмлар торнадонинг келиб чиқиш сабабларини ўрганишга киришганига анча вақт бўлганига қарамай, унинг жумбоқлари ҳали тўла ечилгани йўқ.

...2013 йил 20 май. АҚШнинг Оклахома штатида жойлашган Мур шаҳарчасига кучли торнадо ёпирилди. Табиий офат шаҳарча иншоотларини ер билан яксон қилди. Дахшатли қуюн ўй ҳайвонлари, ҳатто, автомобилларни ҳам ўз домига тортиб, учуриб кетди. Шаҳардаги иккита мактаб вайронага айланди. Ҳукувчи ва ўқитувчиларнинг қуюндан ҳимояланиш мақсадида мактаб биноси ичига яшириниши ҳам ёрдам бермади. Боиси, қуюн айнан шу бино томон йўналганди. Оқибатда етти ўқувчи ҳалок бўлди. Қарийб 20 нафари бедарак йўқолди. Шаҳарчадаги иккинчи мактаб биноси буткул вайрон бўлмаган бўлса-да, бироқ унда йирик ёриқлар ҳосил бўлди. Қолаверса, шаҳар тиббиёт маркази жиддий зарар кўрди. Шаҳар электр қувватидан бутунлай ўзилди. Жами тўқсон киши табиий офат қурбонига айланди. Яқинда Оклахома штатида уч йил илгари кузатилгани каби такрорий ва давомий торнадолар қайд этилди. Қуюн сув тошқинини ҳам келтириб чиқарди. Бу галги офат икки кишининг ҳаётига зомин бўлди. Худуд маъмурияти 15 округда фавқулодда ҳолат жорий қилишга мажбур бўлди. Бир неча кун ўтиб, Кентукки штатида содир бўлган торнадо оқибатида эса ўн киши жароҳат олди. Уларнинг барчаси шифохонага ётқизилди. Табиий офат штатнинг Мейфилд шаҳрига ҳам талафот етказди. Синоптиклар навбатдаги қуюн Оклахомадан шимолроқда жойлашган Небраска штатида ҳам кузатилиши мумкинлигини башорат қилмоқда.

Дунё бўйича кўпроқ океан орти мамлакати ҳудудида кузатиладиган торнадо, аслида нима? Унинг содир бўлишини олдиндан билишнинг имкони борми? Қуюн йилнинг исталган фаслида содир бўлиши мумкин. Бироқ торнадо баҳор ва ёз ойларида бошқа вақтдагига нисбатан беш марта кўп рўй беради. Улар одатда кундузи кўзгалади. Ер юзид содир бўладиган торнадоларнинг қарийб 75 фоизи АҚШ ҳудудига тўғри келади. Америкаликлар уни "торнадо" (испан тилидан "уюрма"), европаликлар эса "тронб" (француз тилидан "кувур") деб атайдилар. Бу беҳиз эмас. Чиндан ҳам қуюн устун ёки фил хартумига ўхшаш гирдоб ҳосил қилади. У бир неча соат ҳаракатланган ҳолда ўнлаб километр масофани босиб ўтиши мумкин. Шиддатли қуюн бамисоли баҳайбат чангюткич сингари йўлида учраган нарсани "ютиб", уларни бир неча километр нарига улоқтириб ташлайди.

Мазкур табиат ҳодисаси XIX аср охиридан бошлаб ўрганила бошланган бўлса-да, бироқ унинг асл келиб чиқиш сабаблари ҳали-ҳамон мавҳум. Ҳақиқатга яқин тахминларга кўра, торнадо ён томондан эсувчи шамолнинг атмосфера-

Табиатнинг жумбоқли ҳодисаси

ёки торнадо нега худуд танлайди?

даги илиқ ҳамда совуқ ҳаво оқимлари билан тўқнашишдан юзага келади. Оқибатда бир неча дақиқа ичида ҳаво ҳарорати кескин тушиб кетади. Чақмоқ булути атмосферада устун шаклини ҳосил қилиб, кенгайди ҳамда ер томон йўналади. Бу эса қуюнни ҳосил қилади. Соат стрелкасига тескари йўналишда ҳаракатланувчи шиддатли ҳаво оқими йўлида учраган ҳар қандай нарсани — тупроқ, қум, сув, дарактни ўз гирдобига тортади. Одатда торнадонинг Ерга тегиб турган қисми 175-365 метр бўлади. Ва у бир неча ўн километр масофани босиб ўта олади. Гирдоб ичида айланаётган ҳавонинг тезлиги 500 километрга етиши мумкин. Кучли ва ҳалокатли қуюнлар умумий торнадоларнинг икки фоизини ташкил этади.

Торнадолар бир неча хил кўринишга эга. Масалан, қумли торнадолар ниҳоятда "ингичка" бўлиб, у қадар хавфли бўлмайди. Сахрои Кабир чўлида, хусусан — Миср ҳудудида тез-тез қумли қуюнлар юз беради. Бундай торнадоларнинг "қалинлиги" — 2-3, баландлиги 500-1000 метрга етади. Улар одатда, икки соат давом этиб, таркайди.

Ёнғинли торнадо кўпинча вулқон отилиши оқибатида юзага келади. Бундай қуюннинг хавфли томони — бир неча километр масофада ёнғин келиб чиқишга сабаб бўлади. Сувли торнадолар эса асосан океан, денгиз, кўл сувига илиқ ҳаво оқимининг таъсир этиши ҳисобига ҳосил бўлади. Қуюннинг қуйи қисми сувнинг юқори қатламга туташиб, ундан сув булутини ҳосил қилади. Натижада, сувли торнадо юзага келади. Бундай қуюн бор йўғи бир неча дақиқа давом этади, холос. Ер ости қуюнлари камдан-кам ҳолларда — фақат йирик табиат ҳодисалари пайтида юзага келади. Агар бундай қуюн зилзила туфайли юз берса, у ер устидаги тошларни ҳавога кўтариб, атрофга жиддий хавф туғдириши мумкин. Қорли қуюнлар эса қиш ойларида — қор буронлари натижасида ҳосил бўлади.

Аслида қуюн кўзга кўринмайди. У йўл-йўлакай ердаги сув, қум, тупроқ ёки бошқа нарсаларни ўз қомига тортигани учун "кўриниш беради". Бундай нарсалар илашмаган пайтда уни деярли пайқамаслик ҳам мумкин. Мисол учун, 1968 йилнинг январидида Швециянинг Юнг шаҳри аҳолиси қизиқ бир воқеанинг шохидига айланди. Гап шундаки, бу пайтда маҳаллий стадионлардан бирида хоккей мусобақаси ўтказилаётган эди. Кутилмаганда стадионни тўлдириб ўтирган мухлислар кўз ўнгига жамоалардан бирининг дарвозабони ва у қўриқлаётган дарвоза бир неча метр юқорига кўтарилади. Бир неча дақиқа ҳавода қай айланган хоккейчи муз устига йиқилиб тушади. Бахтли тасодиф туфайли, спортчи омон қолди. Бу кўринмас қуюннинг "ҳазили" эди.

Ақсарият торнадолар Шимолий Америкада — АҚШнинг марказий ва шарқий, баъзан жанубий штатларида юзага кела-

ди. Торнадоларнинг ақсарияти океан орти мамлакати ҳиссасига тўғри келиши, аввало, унинг жуғрофий жойлашуви билан бевосита боғлиқ. Маълумки, мамлакатни фарб ва шарқдан икки океан ўраб туради. Қолаверса, мамлакатнинг фарбий қисмида Чўққили тоғ тизмаси жойлашган. Мазкур тоғнинг юқори қисмида фарбдан ҳаракатланадиган совуқ шамол шарқдан — Мексика кўрфазидан ҳаракатланувчи илиқ ҳаво оқими билан тўқнашиб, мамлакатнинг марказий штатлари ҳудудида торнадолар юзага келишига сабаб бўлади. Шу боис АҚШда торнадолар энг кўп қайд этиладиган Техас, Канзас, Миссури, Оклахома, Жанубий Дакота штатлари жойлашган минтақа шартли равишда "торнадолар хиббони" деб юритилади. АҚШ миллий иқлим маълумотлари марказининг ҳисоб-китобларига кўра, мамлакат бўйича энг кўп торнадо Техас штатида қайд этилади. Кейинги ўринда эса Канзас ва Оклахома штатлари туради. Қуюнлар энг кўп қайд этиладиган иккинчи қитъа — Европа (Пиреней ярим оролидан ташқари). Шунингдек, торнадолар Аргентина, ЖАРнинг шарқий қисмида, Австралияда ҳам тез-тез қайд этилади.

Ўтмишда катта вайронагарчиликларга сабаб бўлган кўплаб торнадолар юз берган. Хусусан, 1925 йил 18 мартда АҚШнинг уч штати ҳудудини "кезиб чиққан" торнадо мамлакат тарихида энг катта талафот етказган қуюн сифатида эътироф этилади. Миссури штатининг жануби-шарқий қисмида ҳаракатланишни бошлаган торнадо, Иллинойнинг жануби ҳамда Индиана штатларининг жануби-фарбига бўлган ҳудудни қамраб олди. Оқибатда қарийб 700 киши ҳалок бўлди, 2 минг киши жароҳатланди, 715 минг турар-жой биноси зарар кўрди. 1974 йилда АҚШда дунё бўйича энг кўп торнадо қайд этилган. Икки кун ичида рўй берган бир юз элликка яқин табиий офат оқибатида 330 киши ҳалок бўлган эди.

Бироқ дунё бўйича рўй берган торна-

доларнинг энг дахшатлиси 1989 йил 26 апрелда Бангладешда юз берди. Айтиш жоиз, АҚШ, Канадада бўлгани каби мазкур мамлакат ҳудудида ҳам торнадолар тез-тез қайд этилади. Ўша йили 1,5 километр қум уюмини ҳосил қилган торнадо 80 километр масофани босиб ўтиб, Дакка вилоятининг марказида жойлашган Маникганж округига ёпирилган эди. Қуюндан асосан Даулатпур ва Сатурия шаҳарлари жабр кўрди. Табиий офат 1,3 минг кишини ҳаётдан кўз юмишига сабаб бўлди, яна 12 минг киши жароҳатланди. Маҳаллий аҳолининг турар-жойлари ер билан яксон бўлди. Баъзи шаҳарлар бутунлай вайронага айланди.

Ўтган йили энг дахшатли торнадо Мексиканинг Сьюдад-Акунья шаҳрида юз берди. Шиддатли қуюн олти соғия ичида шаҳарни ер билан битта қилди. Оқибатда 229 киши жароҳатланди, 13 киши ҳалок бўлди. Қолаверса, табиий офат мамлакат иқтисодиётига жиддий зарар етказди. Қарийб 50 турар-жой вайронага айланди. Шаҳар электр таъминотидан бутунлай ўзалиб қолди. Оқибатда, бу ерда фавқулодда ҳолат эълон қилишга тўғри келди. Мактаблар фаолияти вақтинча тўхтатилди.

Мухтасар айтганда, торнадони олдиндан башорат қилиш ниҳоятда мушкул. Олимлар фикрича, агар уни ҳеч бўлмаганда бир неча соат олдин башорат қилишнинг иложи бўлганида эди, одамларнинг ҳаётини сақлаб қолиш имкони туғиларди. Торнадо юз беришини, ҳатто, сунъий йўлдош ва радарлар воситасида ҳам аниқлашнинг иложи йўқ. Бу аввало атмосферанинг қуйи қатлами — торнадолар юзага келадиган булутлар остидаги ҳаво ҳароратини ўлчаш имкониятининг йўқлиги билан изоҳланади. Бугун офат қийинлашганлигини кўпи билан 10-15 дақиқа олдин аниқлаш ва бундан аҳолини хабардор қилиш имконияти мавжуд, холос. Бу вақт ичида энг зарурий чоратadbирлар кўриш талаб этилади.

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Жониворлар сотувга қўйилди

Зимбабведа кузатилаётган қурғоқчилик туфайли мамлакатда фавқулодда ҳолат жорий қилинди, деб хабар бермоқда "euronews.com".

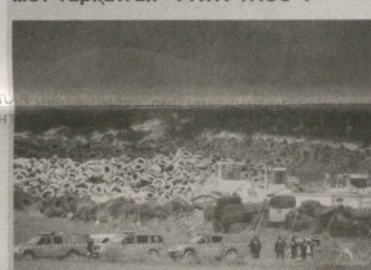
Айни дамда мамлакатдаги миллий хиёбонлар жониворларнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун зарур сув захираси ҳамда яйловларга эга эмас. Бу эса ҳайвонларнинг қирилиб кетиши хавфини юзага келтирмоқда. Ҳукумат мамлакат ҳудудидаги ёввойи ҳайвонларнинг қурғоқчилик оқибатида қирилиб кетишининг олдини олиш мақсадида уларни сотувга қўйишга мажбур бўлмоқда. Шу боис миллий хиёбонлар ва ёввойи табиат бошқармаси мамлакат фуқароларидан жониворларни харид қилишни сўраб мурожаат қилаётган. Бироқ уларнинг қанча сотилиши маълум қилинмаган.

Табиатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассис Жонни Родригеснинг айтишича, жониворлар фақат мамлакат ҳудудида сотилади. Бироқ Зимбабведа уларни сотиб олиш имкониятига эга фуқаролар ниҳоятда кам. Уларнинг хорижга сотилиши қийин масала. Сабаби, жониворлар — Африканинг бойлиги ва унда келажак авлоднинг ҳам ҳаққи бор.

Эслатиб ўтамиз, бугун мамлакатда 10 миллий хиёбон фаолият юритмоқда. "Хванге" миллий хиёбониди эса 54 минг фил яшайди. Бу бир хиёбон ҳудудида боқилиши мумкин бўлган миқдордан уч баравар кўп.

Шина уюмидаги ёнғин

Испаниянинг Сесенья ва Вальдеморро аҳоли пунктлари ўртасидаги ишлатилган автомобиль шиналари йиғиладиган махсус жойда вужудга келган ёнғин оқибатида ўн минглаб фуқаро хавфсиз жойга кўчирилди, дея маълумот тарқатган "PATA-TACC".

У ерда 100 мингдан ортиқ шина ва қўриқлар йиғилган. Ўн мингга яқин фуқаро хавфсиз жойга кўчирилди. Расмий маълумотларга кўра, ёнғиндан

ҳеч ким жабрланмаган, бироқ шамол ҳудуд устида пайдо бўлаётган заҳарли тутун булутларини атрофга тарқатмоқда. Айни вақтда ёнғин сабаблари ўрганилмоқда. Экспертлар шиналар уюмига қасддан ўт қўйилгани ҳам инкор этишмаяпти. Чунки бир неча кун аввал минтақада ёнғинли об-ҳаво ҳужми сурган. Воқеа жойида ўт ўчириш бўлиналари ва вертолётлар ёрдамида ёнғинни бартараф этиш чоралари кўрилмоқда. Маҳаллий ҳукумат вакилларининг айтишича, бунинг учун бир неча кун талаб этилади. Шифокорларнинг ташқарига чиқмаслик тўғрисидаги тавсияларига қарамай, ҳудуд аҳолиси сайр баҳона, мобил қурилмаларида олинган суратларни ижтимоий тармоқларга ким ўзарга жойлаштириш билан овора.

Рангин дунё

Лондон шаҳрида жойлашган "Уэмбли" нафақат Англия, балки Европанинг энг муҳташам, кўркем ва замонавий стадионларидан. Ўйингоҳни 2007 йилда эски "Уэмбли" стадиони ўрнида "Foster and Partners" ҳамда "Populous" меъморчилик компаниялари лойиҳаси асосида Австралиянинг "Brookfield Multiplex" компанияси бунёд этди. Йирик лойиҳани амалга ошириш учун салкам саккиз юз миллион фунт стерлинг сарфланди.

1923 йилда бунёд этилган эски "Уэмбли" стадионидан воз кечиш осон кечмади, албатта. Зеро, 1966 йилда Англия терма жамоаси айнан шу стадионда жаҳон чемпионлигини қўлга киритган эди. Икки йилдан сўнг "Манчестр Юнайтед" клуби мазкур стадионда Европа кубогини боши узра кўтарган илк инглиз жамоасига айланган. 1996 йилда эски "Уэмбли" терма жамоалар ўртасидаги Европа чемпионатида ҳам мезбонлик қилди. Бироқ вақт ўтиши билан стадион жаҳон стандартларига у қадар жавоб бермай қолди. Шу боис унинг ўрнида янги, замонавий стадион қуришга қарор қилинди. Янги "Уэмбли" стадиони қурилиши олдиндан — 2000 йилда эски ўйингоҳ фаолият кўрсатишини тўхтатди. 2003 йилда эски стадион тўлиқ

“Уэмбли”нинг янги қиёфаси

ёхуд усти ёпиладиган стадион

бузиб ташланди. Унинг ўрнига янги муҳташам ўйингоҳ қуришга киришилди. Иншоот қурилишида 3,5 минг қурувчи меҳнат қилди. Қурилишга 23 минг тонна пўлат сарфланди. Ўйингоҳга кириш жойида инглиз футболчи афсонаси, 1966 йилда Англия термаси сафиди жамоа сардори сифатида жаҳон чемпионлигини қўлга киритган Роберт Фредерик Челси (Бобби) Мур хотирасига унинг бронзадан ясалган ҳайкали ўрнатилди. 2007 йил 11 майда ҳай-

"Уэмбли" стадионининг тантанали очилиш маросими ўтказилди.

Агар аввалги "Уэмбли" ўзининг эгизак миноралари билан ажралиб турган бўлса, ҳозирги стадион 134 метрли панжарали аркаси ҳамда ёпиладиган томи билан эътиборни ўзига жалб қилади. Арканнинг узунлиги — 315, баландлиги — 133 метр. Ўйингоҳнинг 52 метр баландликда жойлашган томининг шимолга қараган ҳамда ёпиладиган қисми аркага таяниб туради. Ўйингоҳ томи шарқ,

фарб ҳамда жанубга томон кўзгала олади. Иншоот тўрт минг таянчга эга бўлиб, уларнинг айримлари 35 метр чуқурликка ўрнатилган. Ўйингоҳ эскалаторларининг умумий узунлиги — 400 метр. Ўйингоҳ ўз бағрида 90 минг мухлиси сиғира олади. Бу жиҳатдан у Европа қитъасида иккинчи ўринда туради. Ўйингоҳда асосан футбол бўйича Англия терма жамоасининг мезбон сифатидаги учрашувлари ўтказилади. Бундан ташқари, стадионда мамлакат кубоги, суперкубогининг ярим финал ҳамда финал баҳслари ҳам бўлиб ўтади. Футболдан ташқари, стадионда регби ҳамда америка футболчи бўйича мусобақалар ҳам уюштириб турилади. Ўйингоҳда енгил атлетика мусобақаларини ҳам юқори савияда ўтказиш имконияти мавжуд. Бундай мусобақалар олдиндан махсус платформалар ишга туширилиши мумкин. Ушбу тизим ишга туширилганда стадионда мухлислар сигими 60 мингга етади. Шундай бўлса-да, стадионда ҳали бирор маротаба енгил атлетика мусобақаси ўтказилмаган.

"Уэмбли" стадиони ишга туши-

рилган пайтда майдон қопламаси бир неча бор танқидга учради. 2009 йилда ўтказилган Англия кубоги баҳсидан сўнг таниқли мураббийлар сэр Алекс Фергюсон, Арсен Венгер ҳамда Дэвид Мойес стадион чими талаб даражасида эмаслигини таъкидлашди. Шу боис ўйингоҳ чими муҳим ўйинлар олдиндан бир неча бор ўзгартирилди. 2010 йилда "Уэмбли"нинг майдон қопламаси ўзининг маротаба алмаштирилди. Бироқ шу йилнинг апрелида ўтказилган Англия кубоги финалида сўнг футбол майдони яна танқид қилинди. Гарчи ўйин вақтида ёмғир ёлмаган бўлса-да, футболчилар стадиондан қониқарли ҳосил қилмаганларини айтишди. "Футбол майдони финал баҳси жозибасига путур етказди. Бу, шу йил давомида ўйнаган майдонларим ичида энг ёмони. Майдон "Уэмбли" даражада эмас", дея фикр билдирди "Челси" клуби сардори Жон Терри финал баҳси тугагандан сўнг. Шундан сўнг Англия суперкубоги учрашувидан аввал стадион чими яна алмаштирилди. "Desso GrassMaster" компаниясининг табиий ҳамда сунъий майдан тайёрлаган махсус майдон стадионга ҳар жиҳатдан мос тушди. Хатто ўйинлардан бирида жароҳат олган футболчи Майкл Оуэн ҳам майдон қопламаси анча яхши-

ланганини эътироф этди. Шундан бери стадионда ана шу чимдан фойдаланиб келинмоқда.

"Уэмбли" стадионида илк расмий ўйин 2007 йил 24 мартда ўтказилди. Унда Англия ҳамда Италия ёшлар терма жамоаси ўзаро баҳслашди. Ўйин 3:3 ҳисобидаги жанговар дуранг билан ниҳоясига етди. 2007 йил 19 майда "Уэмбли"да илк бора Англия кубогининг финал учрашуви ўтказилди: унда "Челси" қўшиб берилган қўшимча дақиқаларда "Манчестр Юнайтед" жамоасини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Шу йилнинг 1 июнида Англия терма жамоаси Бразилия термаси билан ўртоқлик ўйинида иштирок этди. 2012 йилги Лондон олимпиадасида футбол бўйича финал учрашуви ҳам айнан шу стадионда бўлиб ўтди.

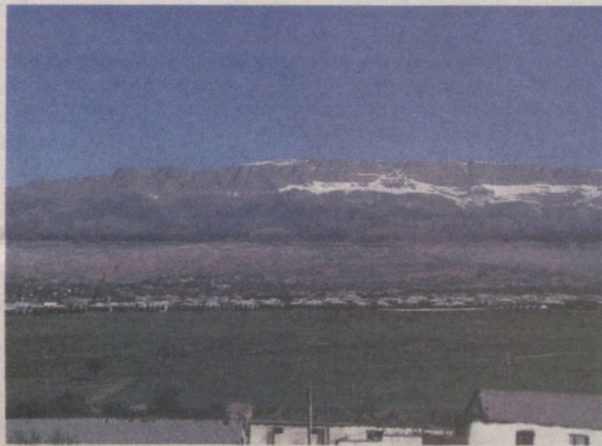
2011 йил 28 майда стадионда "Барселона" ҳамда "Манчестр Юнайтед" клублари ўртасида Европа чемпионлар лигасининг финал учрашуви ҳам ўтказилди. Орадан икки йил ўтиб, стадион ушбу мусобақанинг яна бир финал ўйинига шохид бўлди: бу гал Германиянинг икки клуби "Боруссия Дортмунд" ҳамда "Бавария" рўбарў келди. Унда Мюнхеннинг "Бавария" клуби рақиб жамоанинг 2:1 ҳисобида мағлуб этиб, мусобақа голибига айланди.

Ноёб дурдона

Мустиқлик йилларида маданият ва санъат муассасалари иш фаолиятини янада яхшилаш, тубдан ислоҳ қилиш, ҳаваскорлик санъатини ривожлантириш, халқ ижоди аъёнларини муҳофаза қилиш ва кенг тарғиб этиш учун кенг имконият яратилди. Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганидек: “Жамиятни соғлом эзгу мақсадлар сари бирлаштириб, унинг ўз муддодларига эришиши учун маънавий-руҳий қувват берадиган пойдевор — санъат ёрдамида маънавий-маърифий тарбияни юксак даражага кўтариш бузғунчи янгиликлар даврида муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда”.

Бойсун... Болалигимда бу номни эшитганимда чанковуз чалаётган, лапар айтаётган момолар, қир-адирларда дўмбира чалиб дoston айтаётган бахшилар кўз олдимга келарди. “Дўрсин-дўрсин”, “Хўп-хўп”, “Яққу-яқ”, “Уфу-уфу” каби халқ кўшиқлари, уларга ҳамоҳанг рақслар ва ўзига хос либослар нафақат вилоят, балки мамлакатимиздаги кўплаб санъат ихлосмандларининг қалбидан жой олиб улгурган.

Бойсуннинг ҳатто пурвиқор тоғлари, бўлуғу дарёлари, гўзал табиати, гурури тоғдек баланд, кенг юракли одамлари, рақсосураққосалари, ҳофизу санъаткорлари ҳам ўзига хос. Бойсун инсониятнинг илк манзилгоҳи, тамаддунлар бешиги экани ҳам бежиз эмас. Бой-

Бойсун — тарих ва анъаналар мужассам маскан

суннинг қадимги тош даври билан боғлиқ Тешиктош ва Мачай ёрлари инсоният маданиятининг қадимий ўчоқлари сифатида жаҳон тарихшунослигида алоҳида эътибор қозонган.

Бойсун — жез даври маданиятининг асосий марказларидан. Бу ерлар илк аждодларимизнинг руҳий ва маънавий камолотининг шаклланишида муҳим роль ўйнаган. Бу ўлка ўзига хос ижтимоий-маданий тараққиёт тарихига эга бўлиб, юртимизнинг қадимий маданият масканларидан бирidir. Қадимги Юнон-Бақтрия ва Кушон салтанати маркази саналган, савдо йўллари чорраҳасида жойлашган, ўтмишда Осиёнинг энг ривожланган ҳудудларидан бири ҳисобланган бу воҳа, эндиликда қадимий анъаналарни, беқиёс аҳамиятга молик моддий ва маънавий меросни асраб-авайлаб келаётган, халқ ижодиётининг ўзига хос марказига айланган. Сурхон-Бойсун заминидан қадимий халқ анъаналари янги давр руҳига мос тарзда раванқ топмоқда.

2001 йил Бойсун маданий мухити ЮНЕСКОнинг Репрезентатив рўйхатига киритилган. Шу боис 2002 йилдан бошлаб бу ерда ҳар йили очик халқаро фольклор мусиқа фестивали — “Бойсун баҳори”

ўтказила бошланди. Фестиваль доирасида халқ тарихи ва маданиятини ўрганиш, унинг бой меросини сақлаб қолишга бағишланган илмий анжуманлар ташкил этилди. Ана шундай форум ва конференцияларда тарихчи, археолог, этнограф, филолог ва санъатшунос олимлар ҳамда хунарамандлар иштирок этди. Натижада, эллика яқин ёдгорлик аниқланди. Шунингдек, санъатшунослик илмий тадқиқот институти ЮНЕСКО ҳомийлигида олиб борган халқаро экспедицияда маҳаллий аҳоли орасида расм бўлган юзга яқин ижрочилик санъати намуналари ёзиб олинди.

— Глобаллашув жараёни ҳар бир халқдан инсон қалби ва маънавий бойлигининг ажралмас қисми бўлган миллий ўзига хосликни, маданий қадриятларни чуқур ўрганишни тақозо этмоқда, — дейди санъатшунослик фанлари доктори, профессор Рустам Абдуллаев. — Ҳар бир халқнинг миллий маданияти умумжаҳон маданиятидан муносиб ўрин олиши керак. Бойсун — гоёт ажойиб ва ўзига хос мусиқа маданиятига эга бўлган ҳудуд саналади: унинг анъаналари қат-қатларида қадимий ва ранг-баранг мусиқа асарлари, ўйинлар, рақслар, беқиёс оҳанглар мужассам. Унга нисбатан қизиқишим бундан қарийб 30 йил аввал “Бойсун” фольклор этнография халқ дастаси ижоди билан яқиндан танишганимда уйғонган. Бойсун мусиқаси ва чоғлу асбоблари ўзига хослиги билан ажралиб туради. Мен санъатшунос сифатида унинг мусиқа меросини, аҳолиси дунёқараши, фикри, орзу-умидлари ва анъаналарини баҳоли қудрат ўргандим. Бойсун мусиқа мероси қадимий, шакл жиҳатдан хилма-хил, мазмунан бой.

Бойсун маданий мухитини қадимий халқ анъаналари сақлаб қолган ноёб ҳудуд си-

фатида эътироф этилиши “Шалла” ансамбли фаолияти билан бевосита боғлиқ. Бугун бу ашула ва рақс ансамблини дунё танийди, унинг ҳар бир чиқишида Сурхон элининг асрий урф-одатлари, анъаналари мужассам. Жамоа ёшлари ҳам устозларига муносиб шоғирд бўлишга, азалий қадриятларимизнинг давомийлигини таъминлашга интилади. Ансамбль фаолияти давомида жуда кўп қўриқ-танловлар, халқаро фестивалларда голиб ва совриндор бўлган. Хусусан, Польшада бўлиб ўтган VIII жаҳон тоғли ўлкалар фольклор фестивалида “Кумуш болта” совринини қўлга киритган. Миллий урф-одат ва анъаналаримизни турли ўйин ва кўй-қўшқлар орқали намойиш этётган ансамбль иштирокчилари Франция, Англия, Россия каби давлатларда ижодий сафарда бўлиб, кўплаб хорижлик мухлислар олқишига сазовор бўлди.

Бойсун халқининг ҳар бир кўшиғи, достони ёҳуд термаларида халқимизнинг узоқ ўтмиши, турмуш шароити, дунёқараши акс этиб туради. Воҳанинг ноёб маданиятини ўрганиш, тадқиқ ва тарғиб этиш юртимизнинг тарихи ва маданиятига бўлган қизиқиш тобора ортиб бораётганидан далолат беради.

ЮНЕСКО ташаббуси билан Бойсун марказида миллий меъморчилигимизнинг илғор

усулида “Хунарамандлар маркази” бунёд этилди. Бу марказ миллий ва қадимий анъаналаримизни ўзига мужассам этган хунарамандчилигимизни жаҳон миқёсида намойиш этиш учун хизмат қилмоқда. Асрий тоғу тошлар, дашту биёбонлар бағрида 223 километрлик Тошгузар – Бойсун – Қумқўрғон темир йўлининг барпо этилгани фақат Сурхон воҳаси эмас, балки бутун мамлакатимиз ҳаётида, ҳеч шубҳасиз, улкан, тарихий воқеа бўлди.

Мухтасар айтганда, юртимизда халқимиз миллий қадриятларини асраб-авайлашга берилётган алоҳида эътибор тўғрисида қадимий урф-одатлар, халқ амалий санъати, халқ оғзаки ижоди каби номоддий маданий мерос объектлари тикланиб, ҳаётимиздан муштакам ўрин олди. Халқимиз ижодиёти бекбаҳо намуналари эса ёшларда ўзи тугилиб, воқеа этаётган заминга муҳаббат, ибратли анъана ва қадриятларимизга ҳурмат туйғуларини шакллантиришда муҳим аҳамиятга эга. Зеро, миллий урф-одат ва анъаналаримизни ўзига мужассам этган, асрлар давомида оғиздан-оғизга ўтиб келаётган лапарлару ялалар, айтишув ва ўйинлар миллий қадриятларимизнинг ноёб дурдоналаридир.

Тўмарис АЪЗАМ,
“Milliy tiklanish”
мухбири

Тадбир

Миллий матбуот марказида “Жамоатчилик назоратини ўрнатишда оммавий ахборот воситаларининг роли ва иштироки” мавзусига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Оммавий ахборот воситалари ва жамият

Тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, Матбуот ва ахборот агентлиги вакиллари, журналист кадрлар тайёрловчи олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчилари ва талабалари, давлат ва жамоат ташкилотларининг матбуот хизматлари раҳбарлари, журналистлар иштирок этди.

Тадбирда Президентимиз илгари сурган Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси оммавий ахборот воситалари фаолиятига оид миллий қонунчиликни такомиллаштиришда муҳим аҳамият касб этаётгани таъкидланди.

— Концепцияда белгиланган вазифаларнинг ҳаётга изчил татбиқ этилиши бу йўналишдаги ишларни янада кенгайтиришга хизмат қилаётди, — дейди Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси раиси вазифасини вақтинча бажарувчи Ўктам Мирзаёров. — Унга кўра, оммавий ахборот воситаларининг иқтисодий асослари, уларни

давлат томонидан қўллаб-қувватлаш кафолатлари, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиклигини таъминлаш давр талабларига уйғун тарзда такомиллаштирилмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 5 майда қабул қилинган “Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиклиги тўғрисида”ги қонуни фуқароларнинг ахборот соҳасига оид ҳуқуқларини кенг таъминлаш, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари маъсулиятини тобора кучайтиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Матбуот анжуманида тизимда эришилаётган ютуқлар билан бирга, бугунги давр, қолаверса, соҳа фаолияти таҳлили мазкур жараёни янада такомиллаштириш, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари фаолияти устидан жамоатчилик назоратини таъминлашда оммавий ахборот воситаларининг ролини кучайтиришни тақозо этаётгани таъкидланди. Бунда давлат тузилмалари ва жамоат бирлашмалари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ахборот хизматларининг фаолиятини янада фаоллаштириш муҳим аҳамиятга эга.

Тадбирда журналистларни қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб қайтарилди.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

ТИББИЙ МАСЛАҲАТ

Катаракта қандай касаллик?

Катаракта — кўз гавҳарининг хиралашиши ва кўриш қобилиятининг пасайиши билан боғлиқ касаллик. Агар кўзни фотоаппарат деб тасаввур қилсак, кўз гавҳари объектив вазифасини ўтайди. Қачонки, кўз гавҳари соғлом бўлиб, яхши ишласа, атрофдаги нарсаларни яққол, аниқ-тиниқ кўра оламиз. Агар у хиралашиб қолса, катаракта юз беради.

Бу кўз хасталиги энг кўп қирқ ва ундан ортиқ ёшга кирган кишиларда табиий равишда кўриш қобилиятининг пасайиши билан кечади. Ёшга боғлиқ катарактадан ташқари, гавҳарга бирор шикаст етиши оқибатида ҳам кўз хиралашиши мумкин. Катаракта хасталигида беморнинг кўз гавҳари ўз шафоқлигини йўқотиб, ёруғлик нурларининг бир қисми тўрпарда етиб келмайди. Оқибатда, кўз хиралаша бошлайди. Мазкур касалликда кўриш қобилиятининг пасайиши ёки умуман йўқолиши, кўз ўнгидан оқ парда ёки тўқ доғлар пайдо бўлиши, кўриш шаклининг бузилиши, битта нарсанинг кўп бўлиб кўриниши, ёруғликка ўта сезувчанликнинг (миопия) пайдо бўлиши ёки кучайиши, кўз босимининг ортиши, оғриқлар пайдо бўлиши ҳолатлари кузатилади.

Катаракта хасталигининг ривожланиши кўз гавҳарининг сувсизланиши билан боғлиқ. Сувсизланиш натижасида гавҳар керакли озқани ололмайди. Бошқа хасталиклар каби катарактанинг келиб чиқиши ҳам овқатланиш тартиби ва махсуслотлар сифатига боғлиқ. Ирсий мойиллик, организмда моддалар алмасишунининг бузилиши, қандли диабет, авитаминоз, ультрабионафша нурлардан таъсирланиш, ноқулай экологик муҳит ҳам хасталикка чалиниш хавфини ошириши мумкин. Инсон қирқ ёшдан сўнг яқиндан кўриш учун кўзойнак тақиши табиий ҳол. Чунки бу гавҳарда юзга келадиган ёшга хос ўзгаришлар билан бевосита боғлиқ. Шу боис, бу ёшдагилар кўз шифокори кўригидан ўтиб туришлари, кўзни асраш ва зўриқтирмаслик учун шифокор тавсия этган кўзойнакларни тақишлари лозим.

Катарактани даволашнинг турли усуллари мавжуд: кўз томчилари каби махсус дори воситаларидан фойдаланиш ва жарроҳлик. Жарроҳлик амалиётининг мақсади битта — хиралашган кўз гавҳарини олиб ташлаш ва ўрнига сунъий гавҳар қўйиш. Турли кўз касалликларидан ҳимояланиш учун кўз соққасини ўйнатувчи машқлар тавсия этилади. Масалан, стол тенниси ўйнашга одатланиш ёки теннис копточкасини кузатиш кўз учун яхши таъминотка ҳисобланади. Дераза ойнасига бирор нарсани қўйиб, унга яқиндан ва узоқдан қараш, яшил майсазорга текилиш ҳам кўзга дам беради. Шунингдек, ҳар куни бармоқлар билан қовоқни секин босиб, кўзларни юмиш кўздаги микроциркуляция (қон айланиши)ни яхшилайд.

БИЛАСИЗМИ?

- Африка фили қўлга ўрганмайди, циркда томоша кўрсатаётган филларнинг барчаси хинд филларидир.
- Каламуш беш қаватли бинодан тушиб кетса ҳам жароҳатланмайди.

ТУРФА ОЛАМ

Уч хил имкониятга эга

Таниқли италиялик ихтирочи ва тадбиркор Марко Аттигани ва унинг ҳамкасблари бир вақтнинг ўзидан ҳам сувни тозалаб берувчи, ҳам қуёш энергияси ишлаб чиқариб, Интернетдан бепул фойдаланиш имкониятини тақдим этувчи “Watly” ускунасини ихтиро қилди.

Дунёнинг айрим минтақаларида миллионлаб одамлар цивилизациядан йироқда, сув, электр энергияси, алоқа воситалардан маҳрум ҳолда ҳаёт кечираётгани ана шундай лойиҳага қўл урилишига сабаб бўлди. Дарҳақиқат, бугун биргина Африканинг Сахрои Кабир чўлидан жанубда жойлашган мамлакатларда яшовчи 600 миллиондан зиёд аҳоли ана шундай муаммоларга дуч келмоқда.

“Watly”нинг қувват манбаи — Африканинг “сахий” қуёши. Модул қопламаси фотозлектр панеллардан таркиб топан бўлиб, соатига 140 киловатт электр токи ишлаб чиқаради. Электр энергиянинг бундай миқдори ҳар куни беш минг литр сувни тозалаб бериш учун етарли. Бунинг учун истеъмолга яроқсиз сув қайнатилади ва тозаланади. Сув графитида — филтратлаш тизими воситасида тозаланади. Қуёш энергиясидан тўйнадиган батареялар воситасида 800 метр узоқликка қадар ҳеч қандай симсиз Интернетдан фойдаланиш имконияти мавжуд. Қолаверса, қуёш энергиясидан мобил алоқа воситаларини қувватлантириш учун ҳам фойдаланиш мумкин. Лойиҳа муаллифларининг айтишича, тахминан 15 йилдан сўнг “Watly”дан фойдаланиш орқали атмосферага чиқариладиган 25 минг тонна буғхона газлари ташланмаларидан халос бўлиш имконияти мавжуд бўлади. Ҳозирда модул прототиби Гананинг қишлоқ жойларида синовдан ўтказилмоқда. Лойиҳани кейинчалик Нигерия, Судан ҳамда Африканинг бошқа мамлакатларида ҳам татбиқ этиш мўлжалланмоқда. Ихтиро муаллифи Марко Аттигани шу йилнинг июль ойида “Watly”нинг узунлиги 40 метр, оғирлиги 15 тонна келадиган сановат вариантини тақдим этишини маълум қилди.

Ш. ҒАФФОРОВ тайёрлади.

ТАҲРИР ХАЙЪАТИ: Сарвар ОТАМУРАТОВ, Илхом АБДУЛЛАЕВ, Ахбор АҲМЕДОВ, Абдулғафур МАМАТОВ, Улугбек МУХАММАДИЕВ, Суван НАҲИДДИНОВ, Акмал САИДОВ, Жапонидин САФОВЕ, Алишер ҚОДИРОВ, Рустам ҚОСИМОВ, Мухаммадхон ҚУРОНОВ, Исмаил ХУДОЕВОВ

Бош муҳаррир: Бекзод НОРОЕВ

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди

ТЕЛЕФОНЛАР: (0-371) Кабулхона (факс): 234-69-55, Парламент ва маҳаллий кенгаш депутатлари

фаолияти бўлими: 234-01-47, Партия ҳаёти бўлими: 234-86-41, Маданият, маънавият ва ахборот бўлими: 234-87-73, Бош муҳаррир биринчи уринбосари: 234-87-74, Бухгалтерия: 234-87-73.

Ҳажми 4 босма табоқ офсет усулида босилди. Қўғоз босими А-2

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди.

Корхона манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй

Газета ҳафтанинг чоршанба кунини чиқади. 2008 йил 29 октябрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган. Буортма — Г 525, Ўддаи — 9513. Газетанинг баҳоси келишилган нархда.

Навбатчи муҳаррир: Шахзод ҒАФФОРОВ

Навбатчи: Хасан САЛОМОВ

Саҳифаловчи: Илхом ЖУМАНОВ

Электрон почта: e-mail: m.tiklanish@gmail.uz

Босишга топшириш вақти — 21.30.

Топширилди — 23.55.

ЎЗА якуни — 21.10.

ISSN 2010-7714

772010771003